

Sisällysluettelo

Ainevalintaoppaan käyttäjälle	2
Äidinkieli	4
Vieraiden kielten opiskelu	6
Englanti, A-kieli	7
Ranska, A-kieli	9
Ranska, B2- ja B3-kielet	11
Saksa, A-kieli	12
Saksa, B2- ja B3-kielet	14
Venäjä, B2- ja B3 –kielet	15
Espanja, B3 –kieli	17
Latinan kieli, B3 –kieli	19
Ruotsi, B1-kieli	19
Matematiikka, pitkä oppimäärä	21
Matematiikka, lyhyt oppimäärä	26
Fysiikka	28
Kemia	32
Biologia	34
Maantiede	35
Evankelis-luterilainen uskonto	37
Ortodoksinen uskonto	40
Elämänkatsomustieto	42
Filosofia	44
Psykologia	47
Historia	50
Yhteiskuntaoppi	53

Kuvataide	56
Musiikki	59
Liikunta	62
Terveystieto	65
Opinto-ohjaus	67
Tieto- ja viestintäteknologia	69
Muut koulukohtaiset soveltavat kurssit	70
Draama	70
Mediakurssit	71
Kotitalous	72
Passikurssit	73
Tutor-kurssi	74
Opiskelijakuntatoiminta	74

LIITE Opinto-ohjelman valintakortti 2010-2011

Ainevalintaoppaan käyttäjälle

Tämän ainevalintaoppaan tarkoitus on auttaa Sinua miettiessäsi lukio-opiskelua Keravan lukiossa. Tutustu siihen huolella. Valintaoppaaseen on koottu yleisohjeita lukio-opiskelusta sekä lyhyet selostukset kunkin oppiaineen tavoitteista, kurssien sisällöstä, suoritusohjeista sekä arvioinnin perusteista.

Yleistä lukio-opiskelusta

Lukion koko oppimäärä on tarkoitettu suoritettavaksi kolmessa vuodessa. Tästä syystä ainevalinnat kannattaa valintakorttiin ainakin aluksi tehdä kolmivuotista opiskelua ajatellen. Tätä ohjelmaa varten tulisi ensimmäiselle ja toiselle vuodelle valita kummallekin noin 30 kurssia. Valintoja ja aikataulua voi myöhemmin tarkistaa, sillä luokattomuus antaa mahdollisuuden opintojen nopeuttamiseen tai hidastamiseen. Hidastamisesta on aina erikseen sovittava opinto-ohjaajan kanssa. Erityistapauksissa kannattaa suunnitelma jo heti lukion alkuvaiheessa laatia yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.

Ylioppilastutkinnon voi suorittaa hajautetusti kolmen peräkkäisen kirjoituskerran aikana.

Opintojen koostumus

Lukio-opinnot muodostuvat valtakunnallisista pakollisista ja syventävistä kursseista. Lisäksi Keravan lukiossa on tarjolla laaja valikoima koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja.

Kurssien kokonaismäärän tulee lukiossa olla vähintään 75. Enimmäismäärää ei ole asetettu. Pakollisia kursseja on matematiikan valinnasta riippuen 47 - 51. Valtakunnallisia syventäviä kursseja on valittava vähintään 10. Ylioppilastutkinnon tehtävät laaditaan pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien perusteella.

Soveltavat kurssit ovat esim. tiettyyn aihekokonaisuuteen liittyviä kursseja. Osa niistä toimeenpannaan opiskelijoiden kiinnostuksesta riippuen vain joka toinen tai joka kolmas.

Arviointi

Numeroin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä.

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa hänen suorittamansa kurssimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

Edellä esitetty koskee päättöarviointia. Opiskelun kuluessa kaikki pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroarvosanalla. Soveltavat kurssit arvioidaan pääsääntöisesti suoritusmerkinnällä. Tarkemmat ohjeet arvioinnista on esitetty kunkin oppiaineen yhteydessä.

Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa

Toisen asteen oppilaitokset Järvenpäässä, Tuusulassa ja Keravalla hyväksyvät opiskelijoiden hakeutumisen suorittamaan kursseja toisissa oppilaitoksissa. Yksittäisten kurssien lisäksi opiskelija voi suorittaa myös kaksi tutkintoa eri oppilaitoksista saatavien ohjeiden mukaan. Keravalla yhteistyö noudattaa Keravan-mallin mukaisia periaatteita. Kursseja voi opiskella myös Keski-Uudenmaan aikuislukiossa. Tarkempia tietoja yhteistyön eri mahdollisuuksista antavat opinto-ohjaajat.

Kurssien suorittaminen kouluajan ulkopuolella

Koulumme toimii aktiivisessa yhteistyössä Suomen ringeteliiton, Keravan tanssiopiston, Keravan naisvoimistelijoiden ja KP-75 kanssa mahdollistamalla opiskelijoiden aktiivisen harjoittelun koulupäivien aikana aamuisin. Aamuharjoitukset ovat mahdollisia myös jääkiekossa ja koripallossa. Keravan musiikkiopiston sekä kuvataidekoulun opintoja hyväksytään lukion soveltaviksi kursseiksi. Vaihto-oppilaan ulkomailla suorittamia kursseja sekä esim. kesäyliopistossa tai kesälukiossa suoritettuja kursseja voidaan myös lukea kokonaiskurssimäärään. Varmista etukäteen muualla suoritettujen kurssien soveltuvuus lukio-opintoihin rehtorilta tai opinto-ohjaajalta.

Itsenäinen opiskelu

Osan lukion kursseista opiskelija voi myös suorittaa itsenäisesti. Luvan kurssien itsenäiseen opiskeluun myöntää apulaisrehtori. Lupa anotaan kirjallisesti sopimuskaavakkeella, johon aineenopettaja merkitsee kurssiin kuuluvat tehtävät ja suoritusaikataulun. Sopimuksen allekirjoittavat opiskelija, opettaja ja apulaisrehtori. Itsenäiseen opiskeluun tulee aina olla perusteltu syy, ja siihen hakeudutaan ohjauksen kautta.

Lisätietoja

Lisätietoja saat opinto-ohjaajalta tai lukion opettajilta. Voit tarvittaessa ottaa yhteyttä myös lukion koulusihteerin, apulaisrehtoriin tai rehtoriin.

Oppiaineena äidinkieli ja kirjallisuus on lukio-opetuksen keskeinen taito-, tieto-, kulttuuri- ja taideaine, joka tarjoaa aineksia kielelliseen ja kulttuuriseen yleissivistykseen. Se saa sisältöjä kielili-, kirjallisuus- ja viestintätieteistä sekä kulttuurin tutkimuksesta. Kielen, kirjallisuuden ja viestinnän tietoja sekä lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taitoja opitaan erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus opastaa arvostamaan omaa kulttuuria ja kieltä. Oppiaine ohjaa monikulttuurisuuden ja monikielisuuden ymmärtämiseen ja kielelliseen ja kulttuuriseen suvaitsevaisuuteen.

Työskentelytavat

Opetuksessa pyritään luomaan monipuolisesti erilaisia viestintä- ja vuorovaikutustilanteita, joilla opitaan tavoitteiden mukaisia tietoja ja taitoja. Aluksi pyritään vahvistamaan vuorovaikutuksessa ja opiskelussa tarvittavaa kielitietoa ja kielenkäytön taitoja. Myöhemmin edetään lukemisen, kirjoittamisen ja puhumisen taitojen monipuolistamiseen ja täsmentämiseen. Erilaisten tekstien – myös kirjallisuuden – erittely ja tulkinta on keskeistä.

Pakollisia kursseja voi perustellusta syytä opiskella itsenäisesti. Itsenäiseen opiskeluun ha-keudutaan ohjauksen kautta. Äidinkielen syventäviä ja soveltavia kursseja ei voi opiskella itsenäisesti. Itsenäiseen kurssin suoritukseen kuuluu kirjallisia tehtäviä, loppukoe ja mahdollinen suullinen osio. Tarkemmat suoritusohjeet on esitelty opetussuunnitelman yleisessä osassa.

Kurssit 5 ja 6 on mahdollista suorittaa myös etäopiskeluna.

Suoritusjärjestys

- Pakolliset kurssit suoritetaan mielellään numerojärjestyksessä.
- Syventävät kurssit ÄI8 ja ÄI9 suoritetaan pakollisten kurssien jälkeen.
- Soveltavat kurssit ja syventävät kurssit ÄI7, ÄI10 ja ÄI11 voidaan suorittaa missä opiskelun vaiheessa tahansa, kuitenkin kurssi ÄI10 suoritetaan opintojen alkuvaiheessa.

Arviointi

Äidinkielen oppimäärään kuuluvat pakolliset kurssit (ÄI1-6), valtakunnalliset syventävät kurssit (ÄI7-9) ja koulukohtaiset syventävät kurssit (ÄI10-11). Ne arvioidaan numerolla (4-10). Koulukohtaiset soveltavat kurssit (ÄI10, ÄI12, ÄI13) arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Kurssin alussa sovitaan arvosteltavat suulliset ja kirjalliset suoritukset ja muut arvosteluun liittyvät seikat.

Pakolliset kurssit

Ä11. Kieli, tekstit ja vuorovaikutus

Opiskelijan käsitys kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta syvenee, ja hänen taitonsa lukea tekstejä kehittyy. Hän osaa jäsentää viestintäympäristöään sekä tunnistaa omia taitojaan puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä niin, että hänen viestijäkuvansa tarkentuu.

Ä12. Tekstien rakenteita ja merkityksiä

Opiskelija harjaantuu erittelemään tekstien kieltä, rakenteita ja merkityksiä sekä oppii näkemään tekstin yhteyden kontekstiin ja muihin teksteihin. Opiskelija syventää tekstilajituntemustaan ja kehittyy erilaisten tekstien tuottajana.

Ä13. Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Opiskelijoiden käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee.

Ä14. Tekstit ja vaikuttaminen

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden kieltä erityisesti vaikuttamisen näkökulmasta. Hän perehtyy argumentointiin ja syventää siihen liittyviä tietoja. Hän oppii analysoidaan ja tuottamaan argumentatiivisia tekstejä.

Ä15. Teksti, tyyli ja konteksti

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden tyyliä siten, että hän osaa ottaa huomioon kontekstin merkityksen tulkinnassa ja tekstin tuottamisessa.

Ä16. Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Opiskelija saa yleiskuvan suomen kielen sekä suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle.

Syventävät kurssit

Ä17. Puheviestinnän taitojen syventäminen

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puheviestintään liittyviä tietojaan ja taitojaan sekä oppii arvioimaan puheviestinnän merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

Ä18. Tekstitaitojen syventäminen

Opiskelija kypsyy kohti päättötason tekstitaidon kokeen vaatimuksia. Hän syventää ja monipuolistaa taitojaan analysoida tekstejä ja tuottaa erilaisia tekstitaidon esseevastauksia.

Ä19. Kirjoittaminen ja nykykulttuuri

Opiskelijan kriittinen ja kulttuurinen lukutaito syvenee, ajattelutaito kehittyy ja kirjallinen ilmaisuus kypsyy kohti lukion päättötason esseekokeen vaatimuksia. Hän perehtyy kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun, median ajankohtaisaiheisiin ja nykykirjallisuuteen.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

ÄI10. Luova kirjoittaminen

Opiskelija tuottaa erilaisia kaunokirjallisia tekstejä.

ÄI11. Kirjallisuus ja lukija

Opiskelija syventää ja monipuolistaa omakohtaista suhdetta kirjallisuuteen, oppii ymmärtämään kirjallisuuden merkitystä sekä yksilön että yhteisön kannalta.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ÄI0. Kielen rakenteet ja oikeakielisyys

Opiskelija kertaa kieliopinnoissa tarvittavia keskeisiä tietoja ja taito

ÄI12. Lehtimieskurssi

Opiskelija perehtyy julkaisun tuottamisen eri vaiheisiin.

ÄI13. Tutkielma- ja tiedonhakukurssi

Opiskelija perehtyy tiedon hankintaan ja valmistaa esityksen havainnollistamalla esitystään tietotekniikan avulla.

Vieraiden kielten opiskelu

Vieraiden kielten opetus kehittää opiskelijoiden kulttuurien välisen viestinnän taitoja: se antaa heille kieleen ja sen käyttöön liittyviä tietoja ja taitoja ja tarjoaa heille mahdollisuuden kehittää opiskeltavan kielen kielialueen tai yhteisön kulttuuria koskevaa tietoisuuttaan, ymmärtämystään ja arvostustaan. Tällöin otetaan huomioon erityisesti eurooppalainen identiteetti ja eurooppalainen monikielisyys ja -kulttuurisuus. Kielten opetus antaa opiskelijoille valmiudet kielten omaehtoiseen opiskeluun auttamalla heitä ymmärtämään, että viestintätaidon saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Vieras kieli oppiaineena on taito-, tieto- ja kulttuuriaine.

Työskentelytavat

Opiskelijalla on jokaisella kurssilla tilaisuuksia kuunnella, lukea, puhua ja kirjoittaa erilaisia tarkoituksia varten. Painotukset vaihtelevat kurseittain. Opiskeltavan kielen rakenteiden ja sanaston tuntemuksen laajentamiseen ja käytön monipuolistamiseen ja tarkkuuteen kiinnitetään huomiota kaikilla kursseilla kunkin oppimäärän tavoitteiden mukaisesti. Vaativimpia viestinnän muotoja harjoitetaan niissä oppimäärissä, joiden opiskelu on alkanut peruskoulussa. Myös opiskelijoiden opiskelutaitoihin kiinnitetään huomiota jokaisella kurssilla.

Itsenäinen opiskelu

Halutessaan suorittaa kurssin itsenäisesti, opiskelija neuvottelee ensin asiasta opinto-ohjaajan kanssa ja täyttää kirjallisen hakemuksen, josta käy ilmi kurssin itsenäinen suorittaminen. Tämän jälkeen aineopettaja ja rehtori yhdessä arvioivat itsenäisen opiskelun tarpeen. Aineopettaja kirjaa hakemukseen suoritusvaatimukset ja -aikataulun. Kurssiin

kuuluu myös suullinen osa, jossa oppilas osoittaa taitonsa puhutussa kielessä, sekä kuuntelukoe.

Ulkomailla suoritettut opinnot. Muualla suoritettut opinnot

Jos ulkomailla suoritettuja opintoja luetaan hyväksi pakollisiin tai valtakunnallisiin syventäviin kursseihin edellytetään lisänäyttöä, jotta oikea numeroarvosana voidaan antaa.

Samana aineen erilaajuisista oppimääristä siirtyminen

Lyhyestä kielestä pitkään kieleen siirryttäessä edellytetään lisänäyttöä, jotta oikea numeroarvosana voidaan antaa.

Jos opiskelija haluaa siirtyä pitkästä kielestä lyhyeen, hän jatkaa järjestyksessä seuraavalla B2-kielen kurssilla. Mutta jos hän on saanut A-kielen kurssista hylätyn arvosanan, hänellä on mahdollisuus osallistua uusintakokeeseen B2-kielen uusintakokeeseen, jolloin arvosana tulee vastaavasta B2-kielen kurssista.

Englanti, A-kieli

Suoritusjärjestys

ENA0 lukion alkuun, tai ENA1- kurssin jälkeen. Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä 1-6. Poikkeama yhden kurssin verran mahdollista. Asiasta neuvoteltava opettajan kanssa. Kurssit ENA7, ENA8 ja ENA9 vapaassa järjestyksessä, mutta vasta kurssin ENA6 jälkeen. Kurssin ENA10 voi valita kurssin ENA5 suorittamisen jälkeen

Arviointi:

Pakolliset sekä valtakunnalliset syventävät kurssit sekä soveltava ENA12 arvioidaan numeroarvosanalla; soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä. S-merkinnän saaminen edellyttää tunneilla läsnäolon lisäksi aktiivista osallistumista tuntityöskentelyyn sekä annettujen kirjallisten tehtävien suorittamista hyväksytysti.

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Pakolliset kurssit

ENA1. Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita.

ENA2. Viestintä ja vapaa-aika

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen.

ENA3. Opiskelu ja työ

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä.

ENA4. Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

ENA5. Kulttuuri

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittävät sen.

ENA6. Tiede, talous ja tekniikka

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

Syventävät kurssit

ENA7. Luonto ja kestävä kehitys

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestävän kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä. Tarkoitus on saada opiskelija pohtimaan ilmiöiden syitä, seurauksia ja omia vaikutusmahdollisuuksia.

ENA8. Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ENA0. Englantia peruskoulun ja lukion väliin

Tukikurssi lukio-opintojen alkuun. Kurssilla kerrataan ja harjoitellaan perusrakenteita, vahvistetaan sanaston hallintaa ja autetaan oppilasta arvioimaan kielitaitoaan suhteessa tavoitteisiin

ENA9. Abiturenttikurssi

Kertauskurssi ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville.

ENA10. English Conversation

Kurssi harjoituttaa opiskelijaa osallistumaan keskusteluun, perustelemaan mielipiteensä, taivuttelemaan ja väittelemään englannin kielellä.

ENA11. Current Affairs

Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijoille tilaisuus perehtyä tiedonvälitykseen joukkotiedotusvälineiden kautta reaaliajassa. Kurssin sisältö muodostetaan vuorotteluperiaatteella mahdollisimman tuoreista englanninkielisistä sanomalehdistä, aikakauslehdistä ja TV-ohjelmista. kurssin valitseminen edellyttää opiskelijoilta suhteellisen hyvää kielellistä valmiutta.

ENA12. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet. Pääpaino sanaston laajentamisessa. Numeroarvostelu.

Ranska, A-kieli

Suoritusjärjestys

Pääsääntöisesti kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Erikoistapauksissa, jolloin on näyttöä kielen osaamisesta, voidaan poiketa numerojärjestyksestä.

Arviointi

Pakolliset sekä valtakunnalliset syventävät kurssit sekä soveltava RAA11 arvioidaan numeroarvosanalla; soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä. S-merkinnän saaminen edellyttää tunneilla läsnäolon lisäksi aktiivista osallistumista tuntityöskentelyyn sekä annettujen kirjallisten tehtävien suorittamista hyväksytysti.

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Pakolliset kurssit

RAA1. Les jeunes et leur monde / Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita.

RAA2. Communication et loisir / Viestintä ja vapaa-aika

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen.

RAA3. Etudier et travailler / Opiskelu ja työ

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä.

RAA4. Société et le monde autour de nous / Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

RAA5. Culture / Kulttuuri

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.

RAA6. Science, économie et technologie / Tiede, talous ja tekniikka

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

Syventävät kurssit

RAA7. Nature et développement durable / Luonto ja kestävä kehitys

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestävän kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

RAA8. Parlez et comprenez mieux / Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RAA9. Abiturienttikurssi

Kurssilla harjoitetaan monipuolisesti päättökokeen tehtäviä ja valmentaudutaan päättökokeeseen.

RAA10. Suullisen kielitaidon kurssi

Kurssilla harjoitellaan jokapäiväisiä kielenkäyttötilanteita ja laajennetaan niissä tarvittavaa sanastoa, mielipiteen ilmaisua, puheen pitoa sekä puhe- ja tapakulttuuria. Kurssilla valmistaudutaan valtakunnalliseen suullisen kielitaidon kokeeseen.

RAA11 Globalisation et internationalisation / Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet. Aihekokonaisuuksia ovat hyvinvointi ja turvallisuus (yleismaailmallisia konflikteja) sekä kulttuuri-identiteetti (kulttuurien välinen viestintä). Numeroarviointi.

Ranska, B2- ja B3-kielet

B2-kieli on perusopetuksen 7-9 vuosiluokalla alkanut kieli, B3-kieli on lukiossa alkava vapaaehtoinen vieras kieli. Kummassakin oppimäärässä on vain syventäviä kursseja.

Syventävät kurssit

RAB₃1. Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

RAB₃2. Näin asiat hoituvat

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.

RAB₃3 / RAB₂1. Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssi vahvistaa perusopetuksessa opiskellun sanaston ja rakenteiden hallintaa. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisua ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

RAB₃4 / RAB₂2). Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

RAB₃5 / RAB₂3. Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

RAB₃6 / RAB₂4. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua.

RAB₃7 / RAB₂5. Kulttuuri

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

RAB₃8 / RAB₂6. Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan ja maapallon tilaan ja tulevaisuuteen liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

RAB₃9 / RAB₂7. Tiede ja tekniikka

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

RAB₃10 / RAB₂8. Luonto ja kestävä kehitys

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt ja luontoon suhtautuminen omassa ja kohdekielen kulttuurissa. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

Saksa, A-kieli

Lukiossa saksaa voi jatkaa joko A-kielenä tai B2-kielenä tai sen voi aloittaa uutena valinnaisena aineena B3-kielenä. Lukion saksan opetuksessa painotetaan omaa suullista ja kirjallista osaamista.

Suoritusjärjestys

Pääsääntöisesti kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä.

Pakolliset kurssit:

SAA1. Jugendliche und ihre Welt / Nuori ja hänen maailmansa

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita.

SAA2. Kommunikation und Freizeit / Viestintä ja vapaa-aika

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen.

SAA3. Lernen und Arbeiten / Opiskelu ja työ

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä.

SAA4. Gesellschaft und die Welt um uns / Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

SAA5. Kultur / Kulttuuri

Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.

SAA6. Wissenschaft, Wirtschaft und Technik / Tiede, talous ja tekniikka

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

Syventävät kurssit

SAA7. Natur und nachhaltige Entwicklung / Luonto ja kestävä kehitys

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestäväen kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä.

SAA8. Rede und verstehe besser / Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

SAA9. Abiturienttikurssi

Kurssilla harjoitetaan monipuolisesti päättökokeen tehtäviä ja valmentaudutaan päättökokeeseen.

SAA10. Suullisen kielitaidon kurssi

Kurssilla harjoitetaan jokapäiväisiä kielenkäyttötilanteita ja laajennetaan niissä tarvittavaa sanastoa, mielipiteen ilmaisua, puheen tai esitelmän pitoa sekä puhe- ja tapakulttuuria. Kurssilla valmistaudutaan valtakunnalliseen suullisen kielitaidon kokeeseen.

SAA11. Gemeinsame Welt und Internationalisierung / Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet.

Aihekokonaisuudet hyvinvointi ja turvallisuus (yleismaailmallisia konflikteja) kulttuuri-identiteetti (kulttuurien välinen viestintä) sekä viestintä- ja mediaosaaminen mediakriittisyys, esimerkiksi sähköisten sanomalehtien vertailua). Numeroarviointi

Saksa, B2- ja B3-kielet

B2-kieli on perusopetuksen 7-9 vuosiluokalla alkanut kieli, B3-kieli on lukiossa alkava vapaaehtoinen vieras kieli. Kummassakin oppimäärässä on vain syventäviä kursseja.

SAB₃1 Guten Tag, schön Sie zu treffen / Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtimistä, hyvästelemistä ja esittäytymistä. Lisäksi opetellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Käsitellään keskieuropalaista tapakulttuuria. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet. Kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puhumista, erityisesti sujuvaa ääntämistä.

SAB₃2 So wird´s gemacht / Näin asiat hoituvat

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä erilaiset jokapäiväiset kielenkäyttötilanteet, kuten ostoksien tekeminen, asiointi postissa ja pankissa, liikennevälineiden sekä majoitus- ja ravintolapalveluiden käyttäminen. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.

SAB₃3/SAB₂1 Freizeit und Hobbys / Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin sekä niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Kiinnitetään huomiota suomalaisen ja saksalaisen kommunikointitavan eroihin. Harjoitellaan ilmaisemaan omia mielipiteitä saksalaiseen puhokulttuuriin sopivalla tavalla. Edellisissä kursseissa esiin tulleiden kielen perusrakenteiden tuntemusta syvennetään ja laajennetaan.

SAB₃4/SAB₂2 Bei uns und anderswo / Meillä ja muualla

Aihepiireinä ovat suomalaiset ja saksankielisten maiden ihmiset, Suomen, Saksan Itävallan ja Sveitsin maantiede ja historia sekä nähtävyydet ja lomaviettomahdollisuudet. Kurssilla

painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

SAB₃5/SAB₂3 Früher und heute / Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan historian ja yhteiskunnallisten muutosten vaikutusta yksittäisen ihmisen elämään, hänen arkeensa ja hyvinvointiinsa. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

SAB₃6/SAB₂4 Lernen und Zukunftspläne / Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Vertaillaan koulutusta ja työelämää Suomessa ja Keski-Euroopassa. Pohditaan myös suomalaisten ja saksalaisten nuorten toiveisiin ja tulevaisuudensuunnitelmiin vaikuttavia kulttuurisia tekijöitä. Kurssilla harjoitellaan edellä mainittuihin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua.

SAB₃7/SAB₂5 Kultur / Kulttuuri

Kurssin aihepiireinä ovat Saksan, Itävallan ja Sveitsin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Opiskelijat hakevat tietoa eri lähteistä ja esittelevät heitä erityisesti kiinnostavia taideteoksia tai kulttuurin osa-alueita. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

SAB₃8/SAB₂6 Unsere gemeinsame Erde / Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat yleistajuiset tekstit, jotka käsittelevät maapallon nykytilaa ja tulevaisuudennäkymiä sekä erilaisia yhteiskunnallisia ilmiöitä Suomessa ja Keski-Euroopassa. Tutustutaan myös eri medioiden tuottamiin teksteihin. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

SAB₃9/SAB₂7 Wissenschaft und /Technik Tiede ja tekniikka

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

SAB₃10/SAB₂8 Natur und nachhaltige / Entwicklung Luonto ja kestävä kehitys

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt sekä luontoon suhtautuminen omassa ja saksankielisen Euroopan kulttuureissa. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

Venäjä, B2- ja B3 –kielet

B2-kieli on perusopetuksen 7-9 vuosiluokalla alkanut kieli, B3-kieli on lukiossa alkava vapaaehtoinen vieras kieli. Kummassakin oppimäärässä on vain syventäviä kursseja.

Suoritusjärjestys

Pääsääntöisesti kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä.

Syventävät kurssit

- VEB₃1 Здравствуйте, давайте познакомимся** Hyvää päivää, hauska tutustua
Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtimistä, hyvästelemistä ja esittäytymistä. Lisäksi opetellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Käsitellään venäläistä tapakulttuuria. Opiskelijat tutustuvat heitä kiinnostaviin venäläisen elämänmuodon ja kulttuurin osa-alueisiin hakemalla tietoa eri lähteistä ja esittelemällä sitä muille. Kurssilla painotetaan puhumista, erityisesti sujuvaa ääntämistä.
- VEB₃2 Вот как идут дела** Näin asiat hoituvat
Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä erilaiset jokapäiväiset kielenkäyttötilanteet, kuten ostoksien tekeminen, asiointi postissa ja pankissa, liikennevälineiden sekä majoitus- ja ravintolapalveluiden käyttäminen. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.
- VEB₃3/VEB₂1 Свободное время и увлечения** Vapaa-aika ja harrastukset
Aihepiirit liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin sekä niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Kiinnitetään huomiota suomalaisen ja venäläisen kommunikointitavan eroihin. Harjoitellaan ilmaisemaan omia mielipiteitä venäläiseen puhekulttuuriin sopivalla tavalla. Edellisissä kursseissa esiin tulleiden kielen perusrakenteiden tuntemusta systematisoidaan ja laajennetaan.
- VEB₃4/VEB₂2 У нас и у нашего соседа** Meillä ja muualla
Aihepiireinä ovat suomalaiset ja venäläiset ihmiset, Suomen ja Venäjän maantiede ja historia sekä nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.
- VEB₃5/VEB₂3 Вчера и сегодня** Ennen ja nyt
Kurssilla tarkastellaan historian ja yhteiskunnallisten muutosten vaikutusta yksittäisen ihmisen elämään, hänen arkeensa ja hyvinvointiinsa. Aihepiireinä ovat eri-ikäisten ja erilaisissa ympäristöissä elävien ihmisten elämäkokemukset sekä Venäjän historiallisten vaiheiden ja yhteiskunnallisten muutosten näkyminen nyky-Venäjällä. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.
- VEB₃6/VEB₂4 Учёба и планы на будущее** Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Vertaillaan koulutusta ja työelämää Suomessa ja Venäjällä. Poh-

ditaan myös suomalaisten ja venäläisten nuorten toiveisiin ja tulevaisuudensuunnitelmiin vaikuttavia kulttuurisia tekijöitä. Kurssilla harjoitellaan edellä mainittuihin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua.

VEB₃7/VEB₂5 **Культура** Kulttuuri

Kurssin aihepiireinä ovat Venäjän kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Opiskelijat hakevat tietoa eri lähteistä ja esittelevät heitä erityisesti kiinnostavia taideteoksia tai kulttuurin osa-alueita. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

VEB₃8/VEB₂6 **Общая наша земля** Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat yleistajuiset tekstit, jotka käsittelevät maapallon nykytilaa ja tulevaisuudennäkymiä sekä erilaisia yhteiskunnallisia ilmiöitä Suomessa ja Venäjällä. Tutustutaan myös eri medioiden tuottamiin teksteihin. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

VEB₃9/VEB₂7 **Наука и техника** Tiede ja tekniikka

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

VEB₃10/VEB₂8 **Природа и устойчивое развитие** Luonto ja kestävä kehitys

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt sekä luontoon suhtautuminen suomalaisessa ja venäläisessä kulttuurissa. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

Espanja, B3 –kieli

B3-kieli on lukiossa alkava vapaaehtoinen vieras kieli. Oppimäärässä on vain syventäviä kursseja.

Suoritusjärjestys

Pääsääntöisesti kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Erikoistapauksissa, jolloin on näyttöä kielen osaamisesta, voidaan poiketa numerojärjestyksestä.

Arviointi

Valtakunnalliset ja koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan numeroarvosanalla. Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Syventävät kurssit

EAB₃B1. Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

EAB₃2. Näin asiat hoituvat

Kurssin aihepiirejä ovat suku ja ystävät sekä vapaa-aikaan ja arkielämään liittyvät rutiinit. Harjoitellaan kellonaikojen, säätilan ja paikkojen sijainnin kertomista ja kysymistä. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.

EAB₃3. Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Harjoitellaan vaateostoksiin liittyviä tilanteita sekä opetellaan ilmaisemaan erilaisia tunne- ja olotiloja. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

EAB₃4. Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä ovat arkielämän rutiinit ja asiointi sekä matkailu, käsittäen myös espanjalaisen kokemuksia Suomesta. Harjoitellaan torilla, kaupassa, postissa ja ravintolassa asiointia sekä matkustamiseen ja majoitukseen liittyvien palvelujen käyttöä. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamista harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla.

EAB₃5. Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamista harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

EAB₃6. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Aihepiireinä ovat opiskelu ja työelämä sekä terveydenhuolto ja sairastaminen. Vertaillaan myös oman ja kohdekielisten maiden tapoja, luontoa ja nähtävyyksiä. Harjoitellaan käskyjä, kieltoja, toiveita ja asenteita. Suunnitellaan tulevaisuutta.

EAB₃7. Kulttuuri

Kurssin aihepiirit liittyvät kohdemaiden kulttuuriin, mm. teatteriin, elokuvaan ja musiikkiin. Lisäksi tarkastellaan ihmiselämän eri ulottuvuuksia kuten luonnetyyppejä, kokemuksia ja projekteja. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

EAB₃8. Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

EAB₃9. Tiede ja tekniikka

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

EAB₃10. Luonto ja kestävä kehitys

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt sekä luontoon suhtautuminen omassa ja kohdekielen kulttuurissa. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

Latinan kieli, B3 –kieli

B3-kieli on lukiossa alkava vapaaehtoinen vieras kieli. Oppimäärässä on vain syventäviä kursseja.

Arviointi

Kurssi arvioidaan numeroarvosanalla. Opiskelija voi pyynnöstä saada päättötodistukseen suoritusmerkinnän oppiaineesta.

Syventävä kurssi

LAB1 Ikkunat auki antiikkiin

Kurssilla lähestytään antiikin roomalaisten elämää, perehdytään latinan kielen alkeisiin sekä tarkastellaan latinan kieltä nykyajan näkökulmasta. Opitaan tekemään havaintoja latinan kielen vaikutuksesta muihin opiskelijan osaamiin kieliin sekä tunnistamaan latinalaisperäisiä lentäviä lauseita. Latinan kielen opetus antaa opiskelijalle sellaisia välineitä, että hän oppii tiedostamaan ja ymmärtämään antiikista periytyviä aineksia eurooppalaisissa kielissä ja Euroopan kulttuureissa. Kurssin aikana opiskellaan pääpiirteet sijamuotojen ja aikamuotojen käytöstä sekä harjoitellaan sanakirjan käyttöä.

Ruotsi, B1-kieli

Ruotsin kielen opetus kehittää opiskelijoiden kulttuurien välisen viestinnän taitoja. Se antaa heille ruotsin kieleen ja sen käyttöön liittyviä tietoja ja taitoja sekä tarjoaa heille mahdollisuuden kehittää pohjoismaista yhteiskuntaa ja kulttuuria koskevaa tietoisuuttaan, ymmärtämystään ja arvostustaan. Se auttaa opiskelijoita syventämään tietojaan kaksikielisestä Suomesta. Ruotsin kielen opetus antaa opiskelijoille valmiudet ruotsin kielen omaehtoiseen opiskeluun auttamalla heitä ymmärtämään, että viestintätaidon saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Ruotsin kieli oppiaineena on taito-, tieto- ja kulttuuriaine.

Työskentelytavat

Opiskelijoilla on jokaisella kurssilla tilaisuuksia kuunnella, lukea, puhua ja kirjoittaa erilaisia tarkoituksia varten. Myös rakenteiden ja sanaston tuntemuksen laajentamiseen ja käytön monipuolistamiseen ja tarkkuuteen sekä opiskelijan opiskelutaitojen kehittämiseen kiinnitetään huomiota kaikilla kursseilla.

Kursseja voidaan suorittaa itsenäisesti, kun opiskelijan opinto-ohjelmaan kuuluvat kurssit osuvat samanaikaisesti tai silloin, kun opiskelijalla on asiaan jokin terveydellinen syy. Asiasta on sovittava ao. opettajan kanssa. Ruotsin kurssien itsenäisen suorittamisen edellytyksenä on, että kurssiin kuuluvat tehtävät on tehtyinä. Lisäksi kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää kuuntelukoetta sekä suullisen kielitaidon osoittamista.

Kaikki pakolliset kurssit on mahdollista toteuttaa etäopiskeluna. Opiskelija työskentelee pääosin verkkotehtäviä tehden. Opettaja ohjaa opiskelijaa pääsääntöisesti etänä. Ruotsin kursseilla on kuitenkin myös pakollisia lähiopetustunteja suullisen kielitaidon harjoittamiseksi. Kurssikoe on tehtävä koululla.

Suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä. Joissain poikkeustapauksissa peräkkäisten pakollisten kurssien suoritusjärjestys voi olla toinen, mutta tästä on aina etukäteen neuvoteltava opettajan kanssa. Syventävät ja soveltavat kurssit RUB0:aa lukuun ottamatta voi suorittaa vasta pakollisten kurssien jälkeen, mutta niiden keskinäinen suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Pakolliset ja syventävät kurssit sekä soveltava RUB10 arvioidaan numeroin (4-10). Muut soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

RUB1. Koulu ja vapaa-aika

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeen mukaan. Aihepiireinä ovat opiskelu ja nuorten harrastukset, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita.

RUB2. Arkielämää Pohjoismaissa

Kurssilla jatketaan sanaston ja rakenteiden vahvistamista ja painotetaan puheviestinnän harjoittamista sekä kirjoittamista lyhyiden viestinnällisten tehtävien avulla. Kurssilla jatketaan nuorten elämän, opiskelun, työn, harrastusten, palveluiden ja vapaa-ajan tarkastelua. Vankennetaan suullisen viestinnän strategioiden hallintaa ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen.

RUB3. Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa

Aihepiireinä ovat kotimaa, suomenruotsalaisuus, vertailu muihin Pohjoismaihin sekä Suomi pohjoismaisena valtiona Euroopassa. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita.

RUB4. Elämää yhdessä ja erikseen

Aihepiireinä ovat elämänarvot, ihmissuhteet, sukupuolten ja ikäryhmien kohtaaminen opiskelussa ja työssä sekä ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt.

RUB5. Elinympäristömme

Aihepiireinä ovat luonto, muuttuva elin- ja työympäristö sekä joukkoviestimet. Harjoitellaan ymmärtävän lukemisen strategioita ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

Syventävät kurssit

RUB6. Puhu ja ymmärrä paremmin

Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajan-kohtaiset pohjoismaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Kurssi vankentaa myös jokapäiväisen elämän kielenkäyttötilanteissa tarvittavaa suullista kielitaitoa. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.

RUB7. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Aihealueita ovat maailmanlaajuiset ilmiöt ja kansainvälinen vaikuttaminen. Kurssilla käsitellään yhteiskunnallisia asioita, päätöksentekoon osallistumista sekä kansainvälistä vaikuttamista ja vastuuta. Kurssilla painotetaan ymmärtämisvalmiuksien lisäämistä entistä vaativamman kieliaineksen avulla.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RUB0 Ruotsin kielen valmentava kurssi

Valmentava kurssi toimii niveltävänä kurssina siirryttäessä perusopetuksesta lukioon. Kurssilla kerrataan ruotsin kielen perusrakenteita ja sanastoa, jotka opiskelijan edellytetään osaavan lukioon tullessaan. Opiskelijoille havainnollistetaan myös, mitä kielen opiskelu lukiossa on. Käsiteltävät aiheet liittyvät paljolti normaaliin arkielämään ja sosiaalisiin tilanteisiin.

RUB8 Vi vågar tala

Kurssin tavoitteena on, että opiskelijan itseluottamus käyttää oppimaansa ruotsin kieltä kasvaa ja vahvistuu ja että hän harjaantuu käyttämään kieltä arkailematta. Erityisesti painotetaan puheen tuottamista unohtamatta kuitenkin kuullun ymmärtämistä. Opiskelijaa valmennetaan ruotsin suulliseen kielikokeeseen. Keskeisinä työmenetelminä ovat arkielämän tilanteisiin pohjautuvat suulliset pariharjoitukset sekä kirjallisesti suoritettavat sanastotehtävät. Opiskelijoiden edellytetään suorittaneen kurssit RUB 1-5 ennen kurssille RUB 8 osallistumista.

RUB9 Ruotsin kielen valmentava kurssi abiturienteille

Kurssilla kerrataan keskeiset rakenteet, tehdään kuuntelu- ja tekstinymmärtämisharjoituksia, perehdytään yo-kirjoituksiin sisältyviin eri tehtävätyyppeihin sekä syvennyttään kirjoittelun laatimiseen.

RUB10. Kulttuurin tekijöitä ja näkijöitä

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Aihekokonaisuudet "kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus" ja "viestintä- ja mediaosaaminen" tarjoavat erilaisia näkökulmia kurssin aiheista. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.

Matematiikka, pitkä oppimäärä

Matematiikan pitkän oppimäärän opetuksen tehtävänä on antaa opiskelijalle matemaattiset valmiudet, joita tarvitaan ammatillisissa opinnoissa ja korkeakouluopinnoissa. Pitkän matematiikan opinnoissa opiskelijalla on tilaisuus omaksua matemaattisia käsitteitä ja menetelmiä sekä oppia ymmärtämään matemaattisen tiedon luonnetta. Opetus pyrkii myös antamaan opiskelijalle selkeän käsityksen matematiikan merkityksestä yhteiskunnan kehityksessä sekä sen soveltamismahdollisuuksista arkielämässä, tieteessä ja tekniikassa.

Työskentelytavat

Kurssit suoritetaan lähtökohtaisesti osallistumalla opetukseen ja kurssikokeeseen. Uusi asia käydään läpi yleensä opettajajohtoisesti, joko yhteisesti mieltien jo tunnettujen toiseikkojen pohjalta, tai johtamalla tarvittava teoria. Näissä painotetaan ongelmanratkaisutaitojen käyttämistä. Toisinaan, mikäli aikataulu sallii, voidaan uutta opiskeltavaa aihetta lähestyä ryhmitöitä tekemällä. Asioita mallinnetaan mahdollisuuksien mukaan joko tietokoneella tai graafista laskinta käyttäen.

Itsenäisen suorittamisen mahdollisuudesta ja suorittamisesta tulee sopia kunkin kurssin opettajan kanssa. Tavallisin tapa suorittaa kurssi itsenäisesti on tehdä opettajan kanssa sovittu tehtäväpaketti, joka opiskelija palauttaa opettajalle. Tämän jälkeen opiskelija osallistuu kurssikokeeseen. Opiskelija voi tarvittaessa saada henkilökohtaista ohjausta tehtävien ratkaisemiseksi.

Suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit suoritetaan lähtökohtaisesti numerojärjestyksessä, kuitenkin kurssin MAA6 voi suorittaa kahden ensimmäisen kurssin jälkeen. Opettajan kanssa voi sopia mahdollisesta poikkeavasta suoritusjärjestyksestä. Syventävien ja soveltavien kurssien suorittamiseksi vaadittavat kurssisuoritukset mainitaan kunkin kurssin yhteydessä.

Arviointi

Koulukohtaisista syventävistä kursseista annetaan numeroarvosana, koulukohtaisesta soveltavasta kurssista (MAA0) annetaan suoritusmerkintä.

Pakolliset kurssit:

MAA1. Funktiot ja yhtälöt

Keskeiset sisällöt

- potenssifunktio
- potenssiyhtälön ratkaiseminen
- juuret ja murtopotenssi
- eksponenttifunktio

MAA2. Polynomifunktiot

Keskeiset sisällöt

- polynomien tulo ja binomikaavat
- polynomifunktio
- toisen ja korkeamman asteen polynomiyhtälöitä
- toisen asteen yhtälön juurten lukumäärän tutkiminen
- toisen asteen polynomin jakaminen tekijöihin

- polynomiepäyhtälön ratkaiseminen

MAA3. Geometria

Keskeiset sisällöt

- kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus
- sini- ja kosinilause
- ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria
- kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen

MAA4. Analyttinen geometria

Keskeiset sisällöt

- pistejoukon yhtälö
- suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt
- itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen
- yhtälöryhmän ratkaiseminen
- pisteen etäisyys suorasta

MAA5. Vektorit

Keskeiset sisällöt

- vektoreiden perusominaisuudet
- vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla
- koordinaatiston vektoreiden skalaaritulo
- suorat ja tasot avaruudessa

MAA6. Todennäköisyys ja tilastot

Keskeiset sisällöt

- diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma
- jakauman tunnusluvut
- klassinen ja tilastollinen todennäköisyys
- kombinatoriikka
- todennäköisyyksien laskusäännöt
- diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma
- diskreetin jakauman odotusarvo
- normaalijakauma

MAA7. Derivaatta

Keskeiset sisällöt

- rationaaliyhtälö ja -epäyhtälö
- funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta
- polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen
- polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen

MAA8. Juuri- ja logaritmfunktiot

Keskeiset sisällöt

- juurifunktiot ja -yhtälöt

- eksponenttifunktiot ja -yhtälöt
- logaritmifunktiot ja -yhtälöt
- yhdistetyn funktion derivaatta
- käänteisfunktio
- juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat

MAA9. Trigonometriset funktiot ja lukujonot

Keskeiset sisällöt

- suunnattu kulma ja radiaani
- trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksineen
- trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen
- trigonometrinen funktioiden derivaatat
- lukujono
- rekursiivinen lukujono
- aritmeettinen jono ja summa
- geometrinen jono ja summa

MAA10. Integraalilaskenta

Keskeiset sisällöt

- integraalifunktio
- alkeisfunktioiden integraalifunktiot
- määrätty integraali
- pinta-alan ja tilavuuden laskeminen

Syventävät kurssit:

MAA11. Lukuteoria ja logiikka

Keskeiset sisällöt

- lauseen formalisoiminen
- lauseen totuusarvot
- avoin lause
- kvanttorit
- suora, käänteinen ja ristiriitatodistus
- kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö
- Eukleideen algoritmi
- alkuluvut
- aritmetiikan peruslause
- kokonaislukujen kongruenssi

Opiskelija voi osallistua kurssille luettuaan kaksi ensimmäistä pakollista kurssia.

MAA12. Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä

Keskeiset sisällöt

- absoluuttinen ja suhteellinen virhe
- Newtonin menetelmä ja iterointi
- polynomien jakoalgoritmi
- polynomien jakoyhtälö
- muutosnopeus ja pinta-ala

Opiskelija voi osallistua kurssille luettuaan kurssin MAA7.

MAA13. Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Keskeiset sisällöt

- funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen
- jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia
- funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä
- epäoleelliset integraalit

Opiskelija voi osallistua kurssille luettuaan kurssin MAA10.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

MAA14. Matematiikan kertauskurssi

Keskeiset sisällöt

- pakollisten kurssien pääsisällöt
- edellisten vuosien ylioppilastehtävien ratkaisumalleja ja arviointikriteerejä

Opiskelija voi osallistua kurssille suoritettuaan kaikki pakolliset kurssit (MAA1-MAA10)

MAA15. Tilasto- ja todennäköisyyslaskenta II

Keskeiset sisällöt

- otantamenetelmät
- tilastolliset asteikot, tarkennettu mediaani, vaihteluväli, vinousluku, kvartiilit
- korrelaatiokerroin, regressio
- binomijakauma, normaalijakauma, Poisson-jakauma
- jatkuvan jakauman tunnuslukujen määrittäminen integroimalla
- keskiarvon keskivirhe, luottamusväli, hypoteesin testaus

Kurssin voi suorittaa kurssin MAA10 jälkeen.

MAA16. Kompleksiluvut ja differentiaaliyhtälöt

Keskeiset sisällöt

- kompleksilukujen määritelmä ja laskutoimitukset
- separoituvat differentiaaliyhtälöt
- determinoiva yhtälö

Kurssin voi suorittaa kurssin MAA10 jälkeen. Mikäli opettajan kanssa sovitaan, kurssin voi suorittaa myös kurssin MAA10 rinnalla.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MAA0. Matematiikan tukikurssi

Keskeiset sisällöt

- lukualueet, peruslaskutoimitusten kertaus
- lausekkeiden käsittelyä, yhtälöiden kertaus
- tasogeometria, koordinaatisto, suoran piirtäminen
- ympyrään, neliöön, suorakulmioon, kolmioon ja suunnikkaaseen liittyvät piirin ja pinta-alan laskut

- särmiöön, lieriöön ja kartioon liittyvät kokonaispinta-alan ja tilavuuden laskut
- etuliitteet, pinta-alan ja tilavuuden muunnokset yksiköstä toiseen

Matematiikka, lyhyt oppimäärä

Matematiikan lyhyen oppimäärän opetuksen tehtävänä on tarjota valmiuksia hankkia, käsitellä ja ymmärtää matemaattista tietoa ja käyttää matematiikkaa elämän eri tilanteissa ja jatko-opinnoissa.

Työskentelytavat

Uusi asia käydään läpi opettajajohtoisesti. Tämän jälkeen saatua mallia sovelletaan harjoitustehtäviin joko opettajajohtoisesti, itsenäisesti tai ryhmissä työskennellen. Aikataulun salissa voidaan tehdä myös kurssisiin liittyviä projektitöitä. Kurssilla opastetaan myös lasikimen järkevään käyttöön ja saadun tuloksen suuruusluokan järkevyyden arviointiin. Kotitehtävien suorittaminen on keskeinen osa matematiikan opintoja.

Kurssit suoritetaan osallistumalla opetukseen ja kurssikokeeseen. Kaikki kurssit, lukuun ottamatta kurssia MAB9 (kertauskurssi), voidaan myös suorittaa itsenäisesti. Suoritustapa sovitaan kunkin kurssin opettajan kanssa erikseen. Tavallisin tapa suorittaa kurssi itsenäisesti on tehdä opettajan kanssa sovittu tehtäväpaketti, joka opiskelija palauttaa opettajalle. Tämän jälkeen opiskelija osallistuu normaalisti kurssikokeeseen.

Suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit on tarkoituksenmukaista suorittaa numerojärjestyksessä. Kuitenkin on mahdollista opiskella kurssi MAB2 milloin tahansa. Kurssien MAB4, MAB5, MAB6 suoritusjärjestyksellä ei ole väliä, kun kurssi MAB3 on suoritettu. MAB0, tukikurssi voidaan suorittaa koska tahansa.

Arviointi

Syventävistä kursseista annetaan arvosana, koulukohtaisesta soveltavasta kurssista (MAB0) annetaan suoritusmerkintä. Koulukohtaisesta kertauskurssista MAB9 annetaan arvosana. Aineen arvosanan muodostavat pakolliset ja syventävät kurssit. Soveltavat kurssit (MAB9) voivat vain korottaa aineen arvosanaa.

Pakolliset kurssit:

MAB1. Lausekkeet ja yhtälöt

Keskeiset sisällöt

- suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus
- ongelmien muotoileminen yhtälöiksi
- yhtälöiden graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen
- ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen
- toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen

MAB2. Geometria

Keskeiset sisällöt

- kuvioiden yhdenmuotoisuus
- suorakulmaisen kolmion trigonometria
- Pythagoraan lause
- kuvioiden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen
- geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa

MAB3. Matemaattisia malleja I

Keskeiset sisällöt

- lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen
- potenssiyhtälön ratkaiseminen
- eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla

MAB4. Matemaattinen analyysi

Keskeiset sisällöt

- polynomifunktion derivaatta
- polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen
- polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen
- graafisia ja numeerisia menetelmiä

MAB5. Tilastot ja todennäköisyys

Keskeiset sisällöt

- jatkuvien ja diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen
- normaalijakauma ja jakauman normittaminen
- kombinatoriikkaa
- todennäköisyyden käsite
- todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä

MAB6. Matemaattisia malleja II

Keskeiset sisällöt

- kahden muuttujan lineaariset yhtälöt
- lineaarisen yhtälöparin ratkaiseminen
- kahden muuttujan epäyhtälön graafinen ratkaiseminen
- lineaarinen optimointi
- lukujono
- aritmeettinen ja geometrinen jono ja summa

Syventävät kurssit

MAB7. Talousmatematiikka

Keskeiset sisällöt

- indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia
- taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla

MAB8. Matemaattisia malleja III

Keskeiset sisällöt

- trigonometrinen funktioiden määrittely yksikköympyrän avulla
- radiaani
- tyyppiä $f(x) = a$ olevien trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen
- muotoa $f(x) = A \sin(bx)$ olevien funktioiden kuvaajat jaksollisten ilmiöiden mallintajina
- vektorin käsite ja vektoreiden peruslaskutoimitusten periaatteet
- koordinaatiston vektoreiden komponenttisuus ja skalaaritulo
- kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteiden ja kulmien tutkiminen vektoreiden avulla

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MAB9. Matematiikan kertauskurssi

Keskeiset sisällöt

- pakollisten kurssien pääsisällöt
- edellisten vuosien ylioppilastehtävien ratkaisumalleja ja arviointikriteerejä

MAB0. Matematiikan tukikurssi

Keskeiset sisällöt

- lukualueet, peruslaskutoimitusten kertaus
- lausekkeiden käsittelyä, yhtälöiden kertaus
- tasogeometria, koordinaatisto, suoran piirtäminen
- ympyrään, neliöön, suorakulmioon, kolmioon ja suunnikkaaseen liittyvät piirin ja pinta-alan laskut
- särmiöön, lieriöön ja kartioon liittyvät kokonaispinta-alan ja tilavuuden laskut
- etuliitteet, pinta-alan ja tilavuuden muunnokset yksiköstä toiseen

Fysiikka

Fysiikka on empiirinen luonnontiede, jossa luonnon perusrakennetta ja -ilmiöitä pyritään ymmärtämään ja selittämään käyttäen luonnosta kokeellisin menetelmin saatavaa tietoa. Tavoitteena on löytää luonnossa yleispäteviä lainalaisuuksia ja esittää ne matemaattisina malleina.

Työskentelytavat

Opiskelija pyritään johdattelemaan uusiin fysikaalisiin käsitteisiin kokeellisen työskentelyn kautta aina, kun se on mahdollista. Tämä merkitsee opettajan demonstraatiota tai opiskelijoiden itsenäisesti tekemiä havaintoja ja mittauksia. Parhaimmillaan mittaustulokset voidaan esittää graafisesti niin, että saatu kuvaaja välittää ilmiöön liittyvien suureiden matemaattisen riippuvuuden (fysiikan lain). Saatua mallia sovelletaan aluksi mahdollisimman yksinkertaiseen laskutehtävään. Omakohtainen työskentely kotitehtävien parissa on välttämätön osa oppimisprosessia.

Opetuksessa pyritään hyödyntämään ja vahvistamaan opiskelijoiden niitä arkikokemuksen antamia mielikuvia, jotka ovat fysikaalisesti oikeita. Toisaalta puututaan väärin ennakkokä-

sityksiin ja selvitetään huolellisesti, miksi ihmiset ajattelevat ko. asian yleisesti väärin. Opetuksessa korostetaan luonnon yleisiä lainalaisuuksia ja saatuja matemaattisia malleja niiden välttämättöminä seurauksina.

Kurssin suorittaminen itsenäisesti edellyttää yhden laboratoriotyökokonaisuuden tekemistä työselostuksineen, mikäli kurssi sellaista edellyttää ja koulun välineistö antaa siihen mahdollisuudet opettajan antamien kirjallisten tehtävien suorittamista kurssikokeeseen osallistumista

Etäopiskelussa opiskelija on tietoverkon välityksellä yhteydessä opettajaansa sitoutuen palauttamaan annetut tehtävät sovitun lukujärjestystä vastaavan aikataulun mukaisesti. Fysiikan kokeelliseen luonteeseen opiskelija tutustuu (sikäli kuin esimerkiksi fyysinen vamma ei aseta estettä) ensinnäkin lähiopetustunteina, jolloin opettaja esittelee kurssiin liittyvät keskeiset demonstraatiot. Toiseksi opiskelijat tekevät laboratoriotyön selostuksineen mahdollisuuksien mukaan. Myös etäopiskelija osallistuu kurssikokeeseen.

Suoritusjärjestys

Pakolliset ja syventävät kurssit on tarkoituksenmukaisinta suorittaa numerojärjestyksessä. Kuitenkin aaltoliikkeen kurssi voidaan suorittaa kahden ensimmäisen kurssin jälkeen milloin tahansa. Pyöriminen ja gravitaatio (kurssi 5) voidaan suorittaa milloin tahansa kurssin neljä jälkeen. Työkurssi voidaan suorittaa kurssin 2 jälkeen ja passikurssi milloin tahansa.

Arviointi

Fysiikan oppimäärä muodostuu kursseista FY1 – FY10. Mikäli passikurssi koostuu pelkästään fysiikasta voidaan se lukea fysiikan oppimäärään.

Koulukohtaiset kurssit FY9 ja FY10 arvioidaan numeroarvosanalla. Kyseiset vain jaksotodistuksissa näkyvät numerot toimivat mahdollisina positiivisina lisänäyttöinä opettajan arvioidessa fysiikan päättöarvosanaa. Kertauskurssin (FY9) arvioinnissa keskeisenä on päätökoe ja oppitunneilla osoitettu aktiivisuus. Fysiikan työkurssin (FY10) suorittaminen edellyttää kunkin opiskelijan omakohtaista työpanosta niin laboratoriotöiden kuin raportoinninkin osalta.

Pakolliset kurssit

FY1. Fysiikka luonnontieteenä

Keskeiset sisällöt

- fysiikan merkitys historian eri vaiheissa ja nykyaikana
- aineen ja maailmankaikkeuden rakenteet ja perusvuorovaikutukset
- energian, erityisesti säteilyn, sitoutuminen ja vapautuminen luonnon ja ihmisen aikaansaamissa prosesseissa
- kokeellisuus ja mallintaminen perustana fysikaalisen tiedon rakentumisessa, mittaaminen, tulosten esittäminen ja niiden luotettavuuden arviointi
- voima liikkeen muutoksen aiheuttajana
- liikkeen kuvaamisessa tarvittavat peruskäsitteet ja liikkeen graafinen esitys

Syventävät kurssit

FY2. Lämpö

Keskeiset sisällöt

- kaasujen tilanmuutokset ja lämpölaajeneminen
- paine, hydrostaattinen paine
- kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia
- mekaaninen energia, työ, teho ja hyötysuhde
- lämpöopin pääsäännöt, sisäenergia
- energiavarat

FY3. Aallot

Keskeiset sisällöt

- harmoninen voima ja värähdysliike
- aaltoliikkeen synty ja aaltojen eteneminen
- aaltoliikkeen interferenssi, diffraktio ja polarisoituminen
- heijastuminen, taittuminen ja kokonaisheijastuminen
- valo, peilit ja linssit
- ääni, melun terveysvaikutukset ja kovalta ääneltä suojautuminen

FY4. Liikkeen lait

Keskeiset sisällöt

- liikkeen mallit ja Newtonin lait
- etä- ja kosketusvoimat, erityisesti liikettä vastustavat voimat, noste
- liikemäärän säilyminen ja impulssiperiaate
- liike- ja potentiaalienergia sekä työperiaate
- värähdysliikkeen energia

FY5. Pyöriminen ja gravitaatio

- Keskeiset sisällöt
- momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen
- pyörimisliikkeen mallit, tasainen ja tasaisesti kiihtyvä pyörimisliike
- pyörimisen liikeyhtälö
- pyörimismäärän säilyminen
- pyörimisliikkeen energia
- ympyräliike ja ympyräliikkeen kiihtyvyys
- gravitaatio ja gravitaation alainen liike
- heittoliike ja planeettojen liike
- satelliitit ja niiden käyttö

FY6. Sähkö

- Keskeiset sisällöt
- sähköpari, sähkövirran kulku metallijohteessa
- jännitteen ja sähkövirran mittaaminen
- Ohmin laki
- Joulen laki
- vastukset, vastusten kytkennät ja Kirchoffin lait

- Coulombin laki, homogeeninen sähkökenttä ja aine sähkökentässä
- kondensaattori, kytkennät ja energia
- sähkövirran kulku puolijohteessa, esimerkkinä diodi

FY7. Sähkömagnetismi

- Keskeiset sisällöt
- magneettinen voima, magneettikenttä ja aine magneettikentässä
- varattu hiukkanen homogeenisessa sähkö- ja magneettikentässä
- induktiolaki ja Lenzin laki
- induktioilmiöitä - pyörrevirrat, generaattori ja itseinduktio
- energian siirto sähkövirran avulla
- tehollisen jännitteen ja sähkövirran mittaaminen sekä impedanssin taajuusriippuvuuden määrittäminen
- värähtelypiiri ja antenni, sähkömagneettinen viestintä
- sähköturvallisuus
- energiateollisuus

FY8. Aine ja säteily

Keskeiset sisällöt

- sähkömagneettinen säteily
- röntgensäteily
- mustan kappaleen säteily
- valosähköilmiö
- säteilyn hiukkasluonne ja hiukkasten aaltoluonne
- atomimallit esimerkkinä Bohrin atomimalli
- kvanttuminen, viivaspektri, atomin energiatilat ja energiatasokaavio
- atomiytimen rakenne
- radioaktiivisuus ja säteilyturvallisuus
- massan ja energian ekvivalenssi
- ydinreaktiot ja ydinenergia
- aineen pienimmät osat ja niiden luokittelu

Koulukohtaiset syventävät kurssit

FY9. Kertauskurssi

Keskeiset sisällöt

- kurssien 1 – 8 kertaaminen
- aikaisemmin opitun täydentäminen opiskelijoiden kypsyttä vastaavalle tasolle.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit:

FY10. Fysiikan työkurssi

Keskeiset sisällöt

- Kurssin työt valitaan opiskelijoiden suorittamien kurssien mukaisesti ottaen huomioon myös heidän harrastuneisuutensa.

Kemian opetuksen tarkoituksena on tukea opiskelijan luonnontieteellisen ajattelun ja nyky-aikaisen maailmankuvan kehittymistä osana monipuolista yleissivistystä. Opetus välittää kuvaa kemiasta yhtenä keskeisenä perusluonnontieteenä, joka tutkii ja kehittää materiaaleja, tuotteita, menetelmiä ja prosesseja kestäväen kehityksen edistämiseksi. Opetus auttaa ymmärtämään joka-päiväistä elämää, luontoa ja teknologiaa sekä kemian merkitystä ihmisen ja luonnon hyvinvoinnille tutkimalla aineita, niiden rakenteita ja ominaisuuksia sekä aineiden välisiä reaktioita.

Työskentelytavat

Kemian opetuksessa painotetaan kemian kokeellista luonnetta valtakunnallisen opetus-suunnitelman periaatteiden mukaisesti. Kokeellisuus voi merkitä käytännössä

- opettajan tekemää ohjattua demonstraatiota, jolla opiskelijaa ohjataan kemialliseen ajatteluun
- opiskelijoiden tekemää laboratoriotyötä, josta laaditaan lyhyt raportti tai työselostus tai jonka tulokset käsitellään opetuskeskusteluna
- kotona tehtäviä pieniä kokeellisia tai kirjallisia tutkimuksia

Opetuksessa pyritään kehittämään yhteistyötä paikallisiin yrityksiin ja oppilaitoksiin, erityisesti Keravan Ammattioppilaitoksen kanssa.

Kurssien opiskelu itsenäisesti tai etäopiskeluna tapahtuu opettajan ja opiskelijan keskenään sopimien periaatteiden mukaisesti. Suoritus sisältää kurssikokeen lisäksi opettajan antamien tehtävien suorittamista sekä kirjallisia tai kokeellisia tutkimuksia.

Suoritusjärjestys

Kurssit 1 ja 2 suoritetaan numerjärjestyksessä. Poikkeavasta järjestyksestä neuvotellaan opettajan kanssa. Kurssit 3, 4 ja 5 voidaan suorittaa milloin tahansa kurssien 1 ja 2 jälkeen. Kurssi 6 suoritetaan viimeisenä. Työkurssi ja passikurssit voidaan suorittaa milloin tahansa.

Arviointi

Kemian kertauskurssi (KE6) ja työkurssi (KE7) arvostellaan numerolla. Kurssit kuuluvat kemian oppimäärään ja voivat vaikuttaa aineen loppuarvosanaan korottavasti. Mikäli passikurssi on kokonaan kemian alueelta, se voidaan myös lukea kemian oppimäärään.

Pakolliset kurssit

KE1. Ihmisen ja elinympäristön kemia

Keskeiset sisällöt

- orgaanisia yhdisteryhmiä kuten hiilivetyjä, orgaanisia happiyhdisteitä, orgaanisia typpi-yhdisteitä sekä niiden ominaisuuksia ja sovelluksia
- orgaanisissa yhdisteissä esiintyvät sidokset sekä poolisuus
- erilaiset seokset, ainemäärä, pitoisuus
- orgaanisten yhdisteiden hapettumis- ja pelkistymisreaktioita sekä protoninsiirtoreaktioita

Syventävät kurssit

KE2. Kemian mikromaailma

Keskeiset sisällöt

- alkuaineiden ominaisuudet ja jaksollinen järjestelmä
- elektroniverhon rakenne ja atomiorbitaalit
- hapetuslukujen määräytyminen ja yhdisteen kaava
- kemiallinen sidos, sidosenergia ja aineen ominaisuudet
- atomiorbitaalien hybridisoituminen ja orgaanisten yhdisteiden sidos- ja avaruusrakenne
- isomeria

KE3. Reaktiot ja energia

Keskeiset sisällöt

- kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu
- epäorgaanisia ja orgaanisia reaktiotyyppejä, mekanismeja sekä sovelluksia
- stoikiometrisia laskuja, kaasujen yleinen tilanyhtälö
- energianmuutokset kemiallisessa reaktiossa
- reaktionopeus ja siihen vaikuttavat tekijät

KE4. Metallit ja materiaalit

Keskeiset sisällöt

- sähkökemiallinen jännitesarja, normaalipotentiali, kemiallinen pari ja elektrolyysi
- hapettumis-pelkistymisreaktiot
- metallit ja epämetallit sekä niiden happi- ja vety-yhdisteet
- bio- ja synteettiset polymeerit, komposiitit

KE5. Reaktiot ja tasapaino

Keskeiset sisällöt

- reaktiotasapaino
- happo-emästasapaino, vahvat ja heikot protolyytit, puskuriliuokset ja niiden merkitys
- liukoisuus ja liukoisuustasapaino
- tasapainoon liittyvät graafiset esitykset
-

Koulukohtaiset syventävät kurssit

KE6. Kemian kertauskurssi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokonaiskuvan kemian keskeisistä sisällöistä.
- oppii käsittelemään tehtäviä, joissa pitää yhdistellä tietoja koko kemian alueelta

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

KE7. Kemian työkurssi

Kurssin keskeiset sisällöt

- perustutkimusmenetelmien soveltaminen laaja-alaisemmissa, tarkkuutta ja huolellisuutta vaativissa mittauksissa
- tutkimuksen suunnittelu ja tiedonhankinta
- tuloksen arviointi ja käsittely

Työt valitaan oppilaiden kiinnostuksen ja tiedollisen tason mukaan. Kurssin aikana oppilas voi keskittyä yhteen ainoaan teemaan. Kurssiin liitetään toiminnallisia teollisuuskäyntejä ja mahdollisuuksien mukaan.

Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä, jonka edellytyksenä on aktiivinen töiden suorittaminen.

Biologia

Biologia on luonnontiede, joka tutkii elollisen luonnon rakennetta, toimintaa ja vuorovaikutussuhteita molekyyl- ja solutasolta biosfääriin. Biologia tuo esille uutta tietoa elollisen luonnon monimuotoisuudesta ja kestäväen kehityksen edistämisestä.

Työskentelytavat

Luonnontieteellisen havainnoinnin, luokittelun ja päättelyn kehittymistä edistäviä työtapoja ovat etenkin peruskursseilla käytettävät pari- ja ryhmätehtävät. Perus- ja syventäviä kursseja elävöitetään demonstraatioilla ja vierailuilla. Tilojen, välineiden ja ryhmäkokojen salliessa biologiassa tehdään laborointeja ja yksinkertaisia kokeita. Opintoihin voi kuulua oma pieni tutkimus ja sen työselostus.

Opiskelutaitojen kehittymiseksi kurssien asiasisällössä edetään konkreettisista ilmiöistä kohti biologisia prosesseja. Biologiassa on paljon abstraktia ja vaikeaksi koettua ainesta, joten hyvä osaaminen on sidoksissa luetun ymmärtämiseen ja opiskelutekniikkaan. Näiden kehittymistä tuetaan mm. muistiinpanotekniikoita ja vastaustekniikoita harjoittelemalla.

Itsenäinen opiskelu on mahdollista sopimalla asiasta kirjallisesti etukäteen rehtorin ja aineenopettajan kanssa. Samalla sovitaan välitehtävät ja niiden suoritusaikataulu. Kun välitehtävät on tehty hyväksytysti opiskelija suorittaa oppikirjaan pohjautuvan kurssikokeen. Arvosana määräytyy kuten luokka-opetuksessa.

Etäkurssin voi suorittaa, mikäli sellainen on tarjolla. Kurssin sisältö sovitetaan vastaamaan lähikursseja ja materiaaleina käytetään verkkoaineistoja sekä oppikirjaa. Välitehtävien teossa, palautuksissa ja kurssikokeessa noudatetaan itsenäisen opiskelun tavoin sovitettavia aikatauluja ja käytänteitä.

Suoritusjärjestys

Kurssi BI1 Eliömaailma suoritetaan ensimmäisenä. Muuten järjestys on vapaa. Bioteknologian kurssi BI5 edellyttää 1 ja 2 kurssien tietoja. Ympäristöbiologian soveltava kurssi suoritetaan BI1-kurssin jälkeen.

Arviointi

Pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroin. Ympäristöbiologian soveltava kurssi BI6 voidaan arvioida numerolla tai suoritusmerkinnällä ja se kuuluu oppimäärään.

Pakolliset kurssit

BI1. Eliömaailma

Biologia tieteenä, luonnon monimuotoisuuden ilmeneminen, evoluutio – elämän kehittyminen ja miten luonto toimii?

BI2. Solu ja perinnöllisyys

Solu elämän perusyksikkönä, solun energiatalous, solujen toiminnan ohjaaminen, solujen lisääntyminen ja periytyksen perusteet sekä populaatiogenetiikka ja synteettinen evoluutioteoria.

Syventävät kurssit

BI3. Ympäristöekologia

Ekologinen tutkimus, biodiversiteetti ja sen merkitys, ekologiset ympäristöongelmat, niiden syyt ja ratkaisumahdollisuudet, Suomen luonnon haavoittuvuus ja kestävä tulevaisuus. Kurssiin BI3 voidaan sisällyttää omatoiminen tutkimus esim. bioindikaation avulla tehtynä.

BI4. Ihmisen biologia

Ihmisen solujen ja kudosten erityispiirteet, elimistöjen rakenne, toiminta ja merkitys, elintointojen säätely, ihmisen lisääntyminen, ihmisen elämänkaari ja yhteisöllisyys, perimän merkitys, elimistön sopeutuminen ja puolustusmekanismit.

BI5. Bioteknologia

Solun hienorakenne ja solujen välinen viestintä, solut proteiinien valmistajina, geenien toiminta, geenitekniikka ja sen mahdollisuudet, geenitutkimus yksilöiden tunnistamismenetelmänä, mikrobit ja niiden merkitys, biotekniikka teollisuudessa, kasvien ja eläinten jalostus ja geenitekniikan etiikka ja lainsäädäntö

Soveltavat kurssit

BI6. Ympäristöbiologian soveltava kurssi

Maastonäytteiden kerääminen ja analysointi, kasvi- ja eläinlajiston kartoitus sekä ympäristön tilan seuraaminen. Tarkat aiheet suunnitellaan ja maastokohteet valitaan jokaisella kurssilla erikseen, kun tiedetään millä jaksolla opetus tapahtuu.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä opiskelijan aktiivisuuden ja kurssitöiden perusteella. Opiskelija voi halutessaan saada kurssista myös numeron.

Maantiede

Maantieteessä tarkastellaan elottoman ja elollisen luonnon sekä ihmisen luomien järjestelmien rakennetta ja toimintaa. Lukion maantieteen opetuksen tulee auttaa opiskelijaa ymmärtämään maailmanlaajuisia, alueellisia ja paikallisia ilmiöitä ja ongelmia sekä niiden ratkaisumahdollisuuksia. Maantieteen opetuksessa integroituvat luonnontieteelliset ja yhteiskuntatieteelliset aiheet. Opetuksen tavoitteena on, että opiskelija saa valmiuksia ympäristökysymysten alueelliseen jäsentämiseen ja kestävän kehityksen mukaisten ratkaisujen etsimiseen.

Työskentelytavat

Maantieteen työskentelytapoina käytetään sekä pakollisilla että syventävillä kursseilla opettajajohtoisia esityksiä, opetusvideoita sekä kartta-, diagrammi-, tilasto- ja tulkintaharjoituksia.

Oppimistaitojen kehittymiseksi työskentelyssä edetään ensimmäisen kurssin kuvailun ja päättelyn kautta seuraavilla kursseilla vertailutehtäviin, pohdintaan ja ohjattuun tutkielmatyöhön. Näin kehittyvät maantieteellisen tiedon analysointi-, käsittely- ja esittämistäidot, etenkin kartan tulkintataito ja muut graafiset taidot sekä opiskelijan yhteistyötaidot.

Itsenäinen opiskelu on mahdollista sopimalla asiasta kirjallisesti etukäteen rehtorin ja aineenopettajan kanssa. Samalla sovitaan välitehtävät ja niiden suoritusaikataulu. Kun välitehtävät on tehty hyväksytysti opiskelija suorittaa oppikirjaan pohjautuvan kurssikokeen. Arvosana määräytyy kuten luokkaopetuksessa.

Etäkurssin voi suorittaa, mikäli sellainen on tarjolla. Kurssin sisältö sovitetaan vastaamaan lähikursseja ja materiaaleina käytetään verkkoaineistoja sekä oppikirjaa. Välitehtävien teossa, palautuksissa ja kurssikokeessa noudatetaan itsenäisen opiskelun tavoin sovitettavia aikatauluja ja käytänteitä.

Suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit GE1 Sininen planeetta ja GE2 Yhteinen maailma suoritetaan numerojärjestyksessä. Sen jälkeen kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Kurssit GE1-GE5 arvioidaan erillisinä ja numeroilla.

Pakolliset kurssit

GE1. Sininen planeetta

Maantieteellinen ajattelu, maan planetaarinen luonne, ilmakehä liikkeessä, vesikehä liikkeessä, sää ja ilmasto, maapallon muuttuvat pinnanmuodot, maapallon kasvillisuusvyöhykkeet ja luonnonmaisemien tulkinta karttojen ja kuvien avulla.

GE2. Yhteinen maailma

Kulttuurimaantieteen olemus ja tehtävät, väestö ja asutus, luonnonvarat, alkutuotanto ja ympäristö, teollisuus ja energia, liikkuminen ja vuorovaikutus, ihmistoiminnan alueellinen rakenne sekä kehityksen ohjailu ja kestävä kehitys.

Syventävät kurssit

GE3. Riskien maailma

Riskien maantiede, riskien luokittelu ja merkitys, luonnon toimintaan liittyvät riskit ja riskialueet, ihmisen ja luonnon riippuvuuteen liittyvät ympäristöriskit ja riskialueet, ihmiskunnan riskit ja riskialueet sekä tekniset riskit

GE4. Aluetutkimus

Kartografian perusteet ja maantieteelliset lähdeaineistot, paikkatietojärjestelmät sekä oma aluetutkimus.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

GE5. Maantieteen jokerikurssi

Keskeiset sisällöt:

- maantieteen tutkimusmenetelmien harjoittelu, kartografiaan perehtyminen ja tehdään harjoitustöitä. Kurssi voi sisältää opintokäyntejä.
- kiinnitetään erityisesti huomiota Suomen luonnon- ja kulttuurimaantieteen erityispiirteisiin.
- tutustutaan 2000-luvun alun ydin- ja periferia- alueisiin ja niiden kehitysprosesseihin
- opiskellaan aluemaantiedettä ja kolmannen maailman valtioita esimerkkien avulla
- vahvistetaan kulttuurien tuntemuksen ja kestävän kehityksen teemoja
- kurssin tarkemmasta sisällöstä sovitaan ennen kurssi alkua.

Evankelis-luterilainen uskonto

Uskonnonopetuksen keskeinen tehtävä on perehdyttää opiskelija omaan uskontoonsa, sen kulttuuriperintöön sekä uskonnosta nousevaan elämäntutkimukselliseen ja eettiseen ajatteluun. Muihin uskontoihin tutustutaan niiden omista lähtökohdista käsin. Uskonnonopetuksessa uskontoa tarkastellaan laajasti osana kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä yhteisön ja yksilön elämää.

Työskentelytavat

Oppiaineen tavoitteet edellyttävät sellaisen opiskeluympäristön luomisen, jossa asioiden tarkastelu avoimesti keskustellen on mahdollista. Katsomusopetus on siten parhaimmillaan ongelmakeskeistä opiskelua, jossa opiskelijat yhdessä itseohjautuvasti kehittelevät kysymyksiä tuottaen erilaisia selitysmalleja ja argumentteja niitä ja eri perinteiden tarjoamia malleja vertaillen, arvioiden ja edelleen kehittäen.

Opiskelussa voidaan lisäksi käyttää kirjoittamista monissa muodoissa hyväksi selkiyttämään sekä yksilön että ryhmän ajatteluprosessia. Lisäksi käytössä ovat erilaiset parityöskentelyn muodot, jotka myös mahdollistavat opiskelijalle nopean palautteen saamisen turvallisuudessa muodossa. Oppimisen itsesäätelyn oppimista voidaan edistää erilaisin oppimispäiväkirjoin ja kehittymiskansioin siihen kuuluvine tehtävineen.

Opiskelussa luodaan myös kosketusta aitoihin asiantuntijakulttuureihin kirjallisuuden, netin, vierailijoiden ja kouluun soveltuvien tutkimustehtävien kautta. Erilaiset uskontotieteelliset

kenttätyöt tarjoavat lisäksi mahdollisuuksia sekä koulun ulkopuolisiin kontakteihin aidoissa elämänympäristöissä että integraatiomahdollisuuksia muihin oppiaineisiin.

Perustellusta syystä opiskelijalle voidaan myöntää oikeus kurssin itsenäiseen suorittamiseen. Silloin edellytetään opettajan kanssa sovittavien kirjallisten ja suullisten tehtävien suorittamista. Tällaisia ovat esimerkiksi kirjoitelmat, oppimispäiväkirjat, portfolioit, kenttätyöt ja alan kirjallisuuteen tutustuminen.

Etäopiskelu on vaihtoehto esim. työjärjestysongelmissa ja opiskelijan elämäntilanteen niin vaatiessa. Etäopiskelusta pätevät soveltuvin osin samat periaatteet kuin itsenäisestä opiskelusta.

Uskonnon opiskelussa käsitellään syvällisiä elämänongelmia, joten siinä korostuu dialogisuus. Näin ollen on huolehdittava sosiaalisen vuorovaikutuksen toteutumisesta myös etäopiskelussa.

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi:

Uskonnon oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti aineen pakollisista, syventävistä ja soveltavista kursseista. Myös koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit kuuluvat aineen oppimäärään. Pakolliset kurssit ja valtakunnalliset sekä koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan numerolla. Koulukohtaiset soveltavat kurssit voidaan arvioida numerolla tai suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

UE1. Uskonnon luonne ja merkitys

Keskeiset sisällöt

- uskonnon määrittely ja tutkiminen
- uskonnon ydinkysymykset
- uskonto yhteisössä ja yksilön kokemuksessa
- Raamattu pyhänä kirjallisuutena
- yleispiirteet Raamatun synnystä ja sisällöstä
- Raamatun tutkimus- ja tulkintatavat
- Raamatun vaikutukset maailmankuvaan ja kulttuuriin

UE2. Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta

Keskeiset sisällöt

- kristillisen kirkon synty
- alkukirkosta idän ja lännen kirkon eroon
- lännen kirkko keskiajalla
- idän kirkon kehitys
- reformaatio ja kirkkojen kehitys uudella ajalla
- nykyinen kristikunta ja kirkkojen rooli nykyajan maailmassa
- kirkkojen ja uskontojen välinen vuoropuhelu

UE3. Ihmisen elämä ja etiikka

Keskeiset sisällöt

- ihmisen tärkeät elämänkysymykset: elämän tarkoitus, kärsimys, kuolema
- kristillinen käsitys Jumalasta, ihmisestä, luonnosta ja pelastumisesta
- hyvän ja pahan käsitteet
- kristillinen etiikka ja etiikan teoriat
- yksilöeettisiä kysymyksiä
- yhteiskuntaeettisiä kysymyksiä

Syventävät kurssit

UE4. Uskontojen maailmat

Keskeiset sisällöt

- Kurssilla käsitellään hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoa sekä juutalaisuutta ja islamia alla olevien teemojen näkökulmasta. Lisäksi tarkastellaan luonnokansojen uskontojen yhteisiä piirteitä.
- uskontojen levinneisyys ja kannattajamäärät
- uskontojen pyhät kirjat ja oppi
- uskontojen eettiset ohjeet
- uskontojen kultit ja rituaalit
- uskontojen suuntaukset
- uskonnot ja yhteiskunta

UE5. Mihin suomalainen uskoo?

Keskeiset sisällöt

- muinaissuomalainen uskonto
- Suomen kirkkohistorian yleislinjat
- luterilainen kirkko ja muut kristilliset kirkot nykypäivän Suomessa
- ei-kristilliset yhteisöt Suomessa
- kristinuskon vaikutus suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan

Koulukohtaiset syventävät kurssit

UE6. Pyhien kirjoitusten kurssi

Keskeiset sisällöt

- syventävä näkökulma raamatun tutkimukseen ja tulkintaan
- vähintään kahden muun suuren uskonnon teksteihin tutustuminen
- pyhät kirjat kulttuurin välittäjinä

UE7. Uskonnonfilosofian kurssi

Keskeiset sisällöt

- kieli ja merkityksen määräytyminen, kieli välineenä, kielen ja todellisuuden suhde; tieteen todistekielipeli verrattuna uskonnollisen uskon kielipeliin; mitä on puhe jumalasta;
- usko ja uskonnollinen kieli osana kulttuurin ja yhteisön elämänmuotoa sekä yksilön "elämänongelmana"; tosiasiat ja kulttuurinen viitekehys
- uskonnollisten uskomusten koeteltavuudesta ja perustelemisesta

- mitä ja miten voimme tietää todellisuudesta; teologia, uskonnonfilosofia ja tiede
- maailmankatsomus ja tiede, uskonnolliset kuvat; tiede ja uskontokritiikki; luonnollinen ja yliluonnollinen; onko uskonnon oltava yliluonnollista; teismien filosofiset ongelmat
- aasialaista uskonnonfilosofiaa valinnan mukaan

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

UE8. Uskonnon kenttätöön kurssi

Keskeiset sisällöt

- opiskelijat muodostavat parit ja valitsevat oman tutkimusaiheensa
- kerrataan tieteelliseltä työskentelyltä täytetyiksi edellytettävät ehdot
- käydään läpi uskontotieteen ja teologisten tutkimusalojen perusteet, jotta opiskelijat voivat valita tutkimusaiheeseensa sopivat tutkimusotteet ja tiedonkeruumenettelytavat
- tutkitaan mahdollisia muihin oppiaineisiin integroinnin mahdollisuuksia
- kartoitetaan tarvittavien tutkimuskohteeksi valittujen henkilöiden ja/tai yhteisöjen saataavuutta
- selvitetään kenttätöskentelyä edeltävän aiempaan tutkimukseen perehtymisen tärkeyttä
- opettaja toimii jatkossa työparien mentorina

UE9. Bibliodraama -kurssi

Keskeiset sisällöt

- jokin Raamatun teksti, jota työstetään koulutetun bibliodraamaohjaajan johdolla
- ohjaaja selvittää lyhyesti, mitä bibliodraama on
- kurssi toteutetaan leirimuotoisena perjantaista sunnuntaihin
- ohjaaja pyydetään Keravan seurakunnasta

UE10. Lähimmäispalvelun kurssi

Keskeiset sisällöt

- lähimmäinen lähellä ja kaukana
- osallistuminen esim. seurakuntadiakonian, ystäväpalvelun tai SPR:n toimintaan
- perehtyminen lähetysjärjestöjen toimintaan ja kehitysyhteistyöhön

Ortodoksinen uskonto

Uskonnonopetuksen keskeinen tehtävä on perehdyttää opiskelija omaan uskontoonsa, sen kulttuuriperintöön sekä uskonnosta nousevaan elämänkatsomukselliseen ja eettiseen ajatteluun. Muihin uskontoihin tutustutaan niiden omista lähtökohdista käsin. Uskonnonopetuksessa uskontoa tarkastellaan laajasti osana kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä yhteisön ja yksilön elämää.

Työskentelytavat

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Uskonnon oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelu-suunnitelmansa mukaisesti opiskelemista aineen pakollisista ja syventävistä kursseista. Kurssit arvioidaan numeroarvosanalla.

Pakolliset kurssit

U01. Ortodoksinen maailma

Keskeiset sisällöt

- varhaiskirkko
- Bysantin aika – oppi ja hallinto määräytyvät
- idän ja lännen kirkon ero
- Venäjän kirkko ja muut ortodoksiset paikalliskirkot
- orientaaliset kirkot
- lännen kirkot

U02. Uskonoppi ja etiikka

Keskeiset sisällöt

- ortodoksisen opin lähteet ja pyhän käsite
- Pyhä Kolminaisuus
- Jumalansynnyttäjä
- pyhät ihmiset ja ajan pyhittäminen
- ortodoksinen ihmiskuva
- yksilö- ja yhteisöeettisiä kysymyksiä

U03. Raamattutieto

Keskeiset sisällöt

- Jumala ja ihminen Pentateukissa
- viisaukirjallisuus
- profeetat ja messiasodotus
- evankeliumien synty ja niiden erityispiirteet
- Jeesuksen henkilö
- Apostolien tekojen kuvaus kirkon ensi vaiheista
- Paavali ja hänen kirjeensä

Syventävät kurssit

U04. Uskontojen maailmat

Keskeiset sisällöt

- Kurssilla käsitellään hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoja, juutalaisuutta ja islamia alla olevien teemojen näkökulmasta. Lisäksi tarkastellaan kristillisperäisiä uskontoja ja uususkontoja.
- uskontojen levinneisyys ja kannattajamäärät
- uskontojen pyhät kirjat ja oppi
- uskontojen eettiset ohjeet
- uskontojen kultit, rituaalit ja taide

- uskontojen suuntaukset
- uskonnot ja yhteiskunta

U05. Ortodoksinen Suomi

Keskeiset sisällöt

- suomalainen muinaisusko
- ortodoksit idän ja lännen välissä
- katolisuudesta luterilaisuuteen
- itsenäisen Suomen ortodoksinen kirkko
- maahanmuuttajien ortodoksinen perinne – ykseys ja erilaisuus
- uskonnollinen tilanne nykypäivän Suomessa

Elämänkatsomustieto

Elämänkatsomustieto oppiaineena on perustaltaan monitieteinen. Filosofian ohella se hyödyntää niin ihmis-, yhteiskunta- kuin kulttuuritieteitäkin. Elämänkatsomustiedon opetuksessa ihmisiä pidetään luonnollisina, tajunnallisina ja kulttuurisina toimijoina, jotka luovat ja uusintavat merkityksiä keskinäisessä kanssakäymisessään. Inhimilliset katsomukset ja käytännöt nähdään yksilöiden, yhteisöjen ja traditioiden vuorovaikutuksen tuloksena syntyneinä. Elämänkatsomustiedon opetus rakentuu ihmiskäsitykselle, joka korostaa ihmisten mahdollisuutta elää vapaina ja keskenään tasavertaisina, aktiivisina ja tavoitteellisina. Oppiaineen opetuksessa painotetaan ihmisten kykyä tutkia maailmaansa ja laajentaa sitä koskevaa tietämystään sekä yhteisellä toiminnallaan tietoisesti ohjata elämäänsä. Näistä lähtökohdista oppiaine tukee opiskelijoiden elämänkatsomuksen ja identiteetin muotoutumista sekä heidän yhteisöllisten hyvän elämän ihanteidensa ja käytäntöjensä hahmottumista.

Työskentelytavat

ET:n opiskelussa keskustelu ja ajatustenvaihto ovat olennaisia oppimismenetelmiä – sekä oppilaiden kesken että opettajan ja oppikirjan ja muun oppimateriaalin kesken. Dialogi antaa hyvän perustan sekä arkielämän haasteiden kohtaamiselle, henkilökohtaisille valinnoille ja luo tilaa uusien näkemysten ymmärtämiselle.

ET:n kursseilla (pakollisilla ja syventävillä) perusasiat ja käsitteet opiskellaan opettajajohdoisesti. Kursseilla käytetään keskustelun lisänä yksilö- ja ryhmätyöskentelyä (esim. esseeharjoituksia) sekä tehdään tutkielmia ja mahdollisesti oppimispäiväkirjaa. Näistä tehtävistä sovitaan kurssien alussa. Internetistä ja tiedelehdistä pyritään löytämään uusinta tietoa esitelmiksi ja alustuksia varten. Myös taideaineet (musiikki ja kuvataiteet) tukevat ET:n opetusta. Piirtäminen ja maalaaminen sekä videointi avartavat ja syventävät oppimistapahtumaa itseilmaisun kautta. Kirjoittaminen on osa oppimistapahtumaa ja se kehittää myös ajattelun taitoja. Opiskelija kehittää ideoitaan ja ajatuksiaan ja arvioi niitä. Opettajan ja muiden opiskelijoiden antama palaute tukevat ajatustyötä.

Oppimistaitoihin ET:ssa kuuluu keskeisesti kuunteleminen ja pidättäytyminen arvostelmista. Keskitytään ongelmiin ja pyritään ratkaisemaan niitä yhdessä – yhdessä ajattelemisen taito.

Perustelluista syistä opiskelijalle voidaan myöntää oikeus kurssin itsenäiseen suorittamiseen. Itsenäiseen opiskeluun soveltuvat parhaiten syventävät kurssit ET4 ja ET5 ei pakolliset kurssit ET 1-3. Opettajan kanssa sovitaan itsenäisesti suoritettavat tehtävät (tutkielmat, kenttätyöt, opiskelumateriaalit).

Samat periaatteet koskevat myös etäopiskelua.

Suoritusjärjestys

ET:n pakollinen kurssi 1 olisi suotavaa suorittaa ensimmäisenä. Kurssien 2 ja 3 suoritusjärjestys on valinnainen. Syventävät kurssit 4 ja 5 voidaan suorittaa 1. kurssin jälkeen.

Arviointi:

Pakolliset ET:n kurssit 1-3 ja syventävät kurssit ET 4-5 arvioidaan numeroin. Itsenäisesti opiskeltu kurssi arvioidaan myös numeroarvosanalla. Etäopiskeltu kurssi arvioidaan myös numeroarvosanalla.

Pakolliset kurssit

ET1. Hyvä elämä

Kurssilla pohditaan, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat ja millaiset mahdollisuudet ihmisillä on tavoitella hyvää elämää.

ET2. Maailmankuva

Kurssilla pohditaan maailmankuvan muodostumista ja maailmankuvien eroja. Kurssilla perehdytään maailman käsitteellistämisen tapoihin sekä tiedon ja eri yhteisöllisten instituutioiden merkitykseen siinä.

ET3. Yksilö ja yhteisö

Kurssilla pohditaan yksilöä, yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Kurssilla perehdytään oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumiseen.

Syventävät kurssit

ET4. Kulttuuriperintö ja identiteetti

Kurssilla pohditaan kulttuuriperintöä hyvän elämän lähtökohtana ja hyvän elämän mittana sekä toisaalta jatkuvasti kehittyvänä ja muuttuvana ilmiönä. Kurssilla perehdytään sekä maailman että suomalaisen nyky-yhteiskunnan monikulttuurisuuteen.

Kulttuuriperintö ja identiteetti, ET4. Opiskelijan on mahdollista suorittaa kyseinen kurssi osallistumalla uskonnon UE5 –kurssin , Mihin suomalainen uskoo, opetukseen.

ET5. Maailman selittäminen katsomusperinteissä

Kurssilla pohditaan erilaisia tapoja selittää maailmaa myyttisissä, uskonnollisissa ja katsomuksellisissa perinteissä. Kurssilla perehdytään erilaisten katsomusten syntyyn, historiaan ja tutkimukseen.

Maailman selittäminen katsomusperinteissä, ET5. Opiskelijan on mahdollista suorittaa kyseinen kurssi osallistumalla uskonnon UE4 –kurssin, Uskontojen maailmat, opetukseen.

Filosofia

Filosofinen ajattelu käsittelee koko todellisuutta, sen monimuotoista hahmottamista sekä ihmisen toimintaa siinä. Filosofian erityisluonne on sen tavassa jäsentää ongelmia käsitteellisesti, järkipärisesti ja keskustellen. Filosofian opiskelu lukiossa tukee opiskelijoiden yksilöllistä kehitystä ja edistää yleisiä oppimisen ja ajattelun valmiuksia, joita tarvitaan muuttuvassa ja monimutkaisessa yhteiskunnassa. Filosofiasa opiskeltavat tiedolliset kokonaisuudet ovat välttämättömiä kulttuuriperinnön ja nykykulttuurin ymmärtämiseksi.

Työskentelytavat

Filosofian tavassa kuvata ja selittää maailmaa korostuu järkipärisuus. Filosofian toimintatapoihin kuuluvat problematisointi, eksplikointi ja argumentointi. Nämä heijastuvat myös filosofiaa opiskelevien työskentelytapoihin. Opiskelijaa ohjataan kyseenalaistamiseen, hyvien kysymysten löytämiseen, käsitteiden hallitsemiseen ja käsitysten perustelemiseen.

Perustellusta syystä opiskelijalle voidaan myöntää oikeus kurssin itsenäiseen suorittamiseen. Silloin edellytetään opettajan kanssa sovittavien kirjallisten ja suullisten tehtävien suorittamista. Filosofiasa korostuu ajattelun ja argumentoinnin taitojen oppiminen, mikä edellyttää sosiaalisessa vuorovaikutuksessa saatavaa toistuvaa palautetta. Niinpä itsenäinen kurssin suorittaminen vaatii sellaisten kirjallisten tehtävien tekemistä, jotka mahdollistavat edellä mainittujen taitojen kehittymisen vaatiman palautteen. Aineen opettaja arvioi, onko opiskelijalla kurssin itsenäiseen suorittamiseen tarvittavia opiskelutaidollisia edellytyksiä.

Etäopiskelu on vaihtoehto esim. työjärjestysongelmissa ja opiskelijan elämäntilanteen niin vaatiessa. Etäopiskeluun pätevät samat periaatteet kuin itsenäiseen kurssien suorittamiseen. Filosofian opiskelu on harjaantumista argumentaatio- ja päättelytaitoihin sekä ongelmien ratkaisemista keskustellen, joten on huolehdittava sosiaalisen vuorovaikutuksen toteutumisesta myös etäopiskelussa.

Suoritusjärjestys

Pakollisen kurssin jälkeisten kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Filosofian oppimäärään kuuluvat pakollisen kurssin lisäksi kaikki syventävät ja soveltavat kurssit. Pakollinen kurssi sekä valtakunnalliset ja koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan numerolla. Koulukohtaiset soveltavat kurssit voidaan arvioida numerolla tai suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

F11. Johdatus filosofiseen ajatteluun

- mitä filosofia on, filosofisten kysymysten luonne ja niiden suhde käytännöllisiin, tieteellisiin ja uskonnollisiin kysymyksiin, filosofian keskeiset osa-alueet
- todellisuuden luonnetta koskevia filosofisia perusnäkökymyksiä: hengen ja aineen suhde, vapaus ja välttämättömyys
- tietoa ja tietämistä koskevia filosofisia perusnäkökymyksiä ja niiden suhde tieteellisiin ja arkiin näkökulmiin: tieto, totuus ja perustelu, käsitteellisen ja kokemuksellisen suhde tiedon muodostumisessa
- yksilön ja yhteiskunnan suhde filosofisena kysymyksenä, oikeudenmukaisuuden ja vapauden käsitteet
- hyvän ja oikean käsitteet, toimintaa ohjaavien moraalisten arvojen luonne ja suhde tosiasioiden sekä muihin arvoihin kuten kauneuteen, hyvää elämää ja onnellisuutta koskevia filosofisia näkökymyksiä

Syventävät kurssit

F12. Filosofinen etiikka

- moraali ja sitä pohtiva soveltava ja normatiivinen etiikka sekä metaetiikka
- moraalisia arvoja ja normeja koskevien vakaumusten erilaiset perustat, moraalin suhde oikeuteen ja uskuntoon, järjen ja tunteiden asema moraalisisissa vakaumuksissa
- moraalisten arvojen ja normien objektiivisuus ja subjektiivisuus, kysymys eettisten perusteiden
- tiedollisuudesta ja eettisten totuuksien mahdollisuudesta
- klassisen hyve-etiikan sekä seuraus- ja velvollisuusetiikan perusteet
- filosofinen etiikka ja kysymys hyvästä elämästä

F13. Tiedon ja todellisuuden filosofia

- metafysiikan keskeisiä kysymyksiä ja peruskäsitteitä, erilaisia käsityksiä metafysiikan luonteesta, todellisuuden rakenne luonnontieteellisen, ihmistieteellisen ja käytännöllisen tiedon valossa
- totuuden luonne ja totuusteorioidet
- tiedon mahdollisuus ja rajat, tiedon oikeuttaminen
- tietäminen, ymmärtäminen ja tulkinta, käytännöllisen ja tieteellisen tiedon eroja ja yhtäläisyyksiä, tietäminen luonnontieteissä ja ihmistieteissä
- tieteellisen tutkimuksen luonne ja sen metodologisia peruskäsitteitä
- argumentoinnin ja päättelyn perusteita

F14. Yhteiskuntafilosofia

- yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus
- yksilön oikeudet ja velvollisuudet, rikos ja rangaistus
- yhteiskuntajärjestyksen, vallan ja omistamisen oikeuttaminen: yhteiskuntasopimusteorioidet, anarkismi ja yhteiskunnalliset utopiat
- poliittinen filosofia: konservatismiin, liberalismiin ja sosialismiin perusajatukset ja niiden yhteiskuntafilosofiset nykytulkinnot

- nykykulttuuriin liittyviä filosofisia kysymyksiä: sukupuoli ja sukupuolisuus, identiteetti ja identiteetin rakentuminen, toiseus, vieraus ja monikulttuurisuus

Koulukohtaiset syventävät kurssit

FI5. Nykyfilosofian kurssi

- empirismi ja positivismi
- pragmatismi;
- tieteellinen realismi ja marxismi;
- fenomenologia ja eksistentialismi
- kielifilosofiaa, ymmärtäminen, kritiikki ja hermeneutiikka
- uutta ranskalaista filosofiaa: jälkistrukturalistiset ja dekonstruktionistiset lähestymistavat

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

FI6. Argumentaatioanalyysin (väittelytaidon) kurssi

- argumentin ja sen osien tunnistaminen; argumenttien arviointi; argumentin rakenteita; argumenttien keskinäiset suhteet; argumenttien täydentäminen: sanoin lausumattomat oletukset
- muodollisen päättelyn teoriaa
- kuinka argumentti voi epäonnistua: muodolliset virhepäätelmät, epäargumentatiiviset perusteet, virheet argumentin muodostamisessa, käsitteelliset ja kategoriset kömmähdykset
- merkitys ja tulkinta (hermeneutiikka); kysymys-vastaus-menetelmä analyysin apuna
- väittely ja retoriikka: moraalinen väittely, politiikan ja uskonnon retoriikasta
- tieteellinen argumentaatio
- kurssilla paljon sekä kirjallisia että suullisia harjoitustehtäviä

FI7. Ympäristöfilosofian kurssi

- pohditaan luonnon, ihmisen ja rakennetun ympäristön olemusta ja suhdetta toisiinsa
- ympäristöfilosofian suuntauksia
- millä edellytyksin luontoa voidaan hyödyntää ja milloin se muuttuu hyväksikäytöksi
- käsiteltäviä teemoja ovat kestävä kehitys ja ympäristöfilosofia, ekologinen humanismi, eläinten oikeudet, ekofeminismi, ekoanarkismi, ekoaktivismi ja ympäristövallankumous

FI8. Taidefilosofian ja estetiikan kurssi

- esteettisten arvostelmien ja ominaisuuksien ongelma: mitä ovat arvostelmat, joissa objekteille annetaan jokin esteettinen ominaisuus; esteettiset tai makukäsitteet ja niiden yhteys taideteoksen luonnollisia ominaisuuksia merkitseviin käsitteisiin
- kuvalliseen esittämiseen liittyvät ongelmat: mitä ja miten kuva esittää; kuvan ja sanan ero, esittämisen riittävien ja välttämättömien ehtojen ongelma
- taiteellisen toiminnan luonne: taideteoksen ja taiteilijan välinen yhteys; taide taiteilijan mieltilan ilmaisuna vai teos itsessään ilmaisevana taide-esineenä
- yhteys teoksen ilmaisevuuden ja katsojan/kuuntelijan kokemuksen välillä; voiko taiteen olemuksen ja arvon määritellä ilmaisun käsitteellä; tunteiden ja tietämisen osuus taiteessa
- mitä on kauneus: kauneuden ja hyvyyden suhde; esteettisten ominaisuuksien ontologinen status

- kirjallisuuden ongelmia: mitä ovat metaforat ja mitä niiden käytöllä pyritään aikaan saamaan; metaforat todellisuuden paljastajina; vitsien ja viihteen ymmärtäminen
- estetiikan eri suuntauksia: analyyttinen estetiikka kritiikin kielen tutkimisena; semioottinen estetiikan strategia, jossa taideteokset ymmärretään jonkin symbolijärjestelmän

Psykologia

Ihmisen toimintaa tutkivana tieteenä psykologia antaa opiskelijalle valmiuksia havainnoida ja ymmärtää monipuolisesti ihmistä ja hänen toimintaansa vaikuttavia tekijöitä. Psykologisen tiedon ja käsitteiden avulla opiskelija voi omakohtaisesti tunnistaa, tiedostaa ja käsitellä psyykkisiä ilmiöitä. Psykologian tiedot ja taidot tukevat itsetuntemusta, itsensä kehittämistä ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämistä. Psykologian yhtäältä empiirinen ja toisaalta pohdiskeleva ote luo opiskelijalle mahdollisuuden kehittää omaa kriittistä ajatteluaan.

Työskentelytavat

Psykologisen teorianmuodostuksen ymmärtäminen edellyttää tutkimuksellisen oppimiskulttuurin luomista. Kurseilla pyritäänkin luomaan käytänteitä, jotka mahdollistavat kouluun soveltuvien muotojen osallistumisen tutkijayhteisön toimintatapoihin. Opiskeluun kuuluu siten esimerkiksi käsitteiden ja teorioiden testaaminen empiirisen havaintoaineuksen valossa sekä pienimuotoisten tutkimustöiden tekeminen aina ongelmanasettelusta tulosten julkaisemiseen asti.

Työskentelytapoina kurseilla käytetään lisäksi kirjoittamista eri muodoissaan, yksilöllisiä tai yhteisesti pidettäviä kehittymiskansioita ja oppimispäiväkirjoja, vastavuoroista opettamista sekä erilaisia parityöskentelyn muotoja.

Lukio-opiskelun aikana opiskelijoita ohjataan lisäksi asteittain siirtymään itseohjautuvuuteen, jossa opiskelija oppii vähitellen itse säätämään omaa tiedonkäsittelyprosessiaan.

Psykologian pakollista kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Jokainen itsenäisesti suoritettu kurssi edellyttää keskustelua opettajan kanssa. Hänen kanssaan sovitaan suoritettavista tehtävistä, joita voivat olla tutkielmat, tutkimustyöt, portfoliot, erilaiset kirjalliset tehtävät, erikoisteosten lukeminen ja tenttiminen ym. Tehtäviin voi kuulua myös suullisesti tarkastettavia suorituksia. Itsenäinen kurssien suorittaminen vaatii opiskelijalta valmiutta pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn.

Etäopiskelu on vaihtoehto esim. työjärjestysongelmissa ja opiskelijan elämäntilanteen niin vaatiessa. Etäopiskelua koskevat soveltuvien osien samat periaatteet kuin itsenäistä työskentelyä.

Suoritusjärjestys

Psykologian pakollinen kurssi PS1 suoritetaan ensimmäisenä. Muutoin kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Psykologian oppimäärä muodostuu pakollisesta kurssista ja kaikista syventävistä ja soveltavista kursseista riippuen opiskelijan valinnoista. Kaikki koulukohtaiset kurssit lasketaan aineen oppimäärään. Pakollinen kurssi ja valtakunnalliset sekä koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan numerolla. Soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

PS1. Psykkinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus

Keskeiset sisällöt

- psykologia tieteenä: psykologian tutkimuskohteet ja sovellusalueet, psykologisen tiedon muodostuminen, keskeisiä lähestymistapoja psykologisten ilmiöiden selittämiseen
- psykkinen toiminnan luonne: psykologian peruskäsitteitä, toimintaa ohjaavia psykkinisiä, biologisia ja sosiaalisia tekijöitä
- oppimisen psykologian perusteet ja sovelluksia
- sosiaalipsykologian perusteita, kuten ryhmädynamiikka, roolit ja normit

Syventävät kurssit

PS2. Ihmisen psykkinen kehitys

Keskeiset sisällöt

- yksilön psykkinen kehitys elämän eri vaiheissa
- psykkinen kehityksen osa-alueet kehityspsykologisten teorioiden valossa
- psykkinen kehityksen yhteydet biologisiin tekijöihin, esimerkiksi perintötekijöihin ja hermoston kehitykseen
- sosiaalisen vuorovaikutuksen ja kulttuurin merkitys ihmisen psykkinisessä kehityksessä
- psykkinen kehityksen ongelmia ja niihin vaikuttaminen
- psykkinen kehityksen tutkiminen

PS3. Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet

Keskeiset sisällöt

- kognitiiviset perusprosessit
- vireystilan säätely, nukkuminen ja uni
- hermoston rakenne, hermosolun ja hermoverkkojen toiminta ja niiden yhteys psykkinisiin toimintoihin
- kognitiivisen toiminnan häiriöt ja aivovauriot sekä niiden kuntoutus
- kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian tutkimus ja sovelluksia

PS4. Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta

Keskeiset sisällöt

- eritasoiset motiivit sekä motivaation kehittäminen ja ylläpitäminen
- tunteet moniulotteisina prosesseina sekä niiden muodostuminen, ilmeneminen ja merkitys
- motivaation ja emootioiden perusteoria ja tutkimus
- motivaation, emootioiden ja kognitiivisten toimintojen keskinäiset vaikutukset ihmisen toiminnassa
- motivaation, emootioiden ja niiden säätelyn yhteys hyvinvointiin yksilö- ja yhteisötasolla

- motivaation ja tunteiden yhteydet sosiaaliin ja kulttuuriin tekijöihin sekä motivaation ja tunteiden biopsykologinen perusta
- korkeatasoinen kognitiivinen toiminta, kuten ajattelu, ongelmanratkaisu ja päätöksenteko

PS5. Persoonallisuus ja mielenterveys

Keskeiset sisällöt

- persoonallisuuspsykologian keskeisiä käsitteitä, esimerkiksi minuus ja identiteetti persoonallisuuden määrittely ja selittäminen psykologian eri näkökulmista
- persoonallisuuden tutkiminen
- mielenterveyteen vaikuttavat tekijät ja mielenterveyden häiriöt
- psykoterapia ja lääkehoito mielenterveyden ongelmien hoidossa
- psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitäminen

Koulukohtaiset syventävät kurssit

PS6. Sosiaalipsykologia

Keskeiset sisällöt

- sosiaalipsykologia ja lähitieteet; miten sosiaalipsykologista tietoa hankitaan
- ihmissuhteiden perusmuodot: kiintymys ja attraktio, aggressio, valta, empatia ja auttamiskäyttäytyminen;
- sosiaalisen vaikuttamisen monimuotoisuus; miten muuta vaikuttavat meihin; miten vaikutteita otetaan vastaan; yhteisön jäsenyyteen kasvaminen; yksilön tavat jäsentää sosiaalista maailmaansa
- kieli sosiaalisen vuorovaikutuksen välineenä; nonverbaalinen viestintä
- ryhmäilmiot; erilaisia ryhmiä, normit ja roolit, ryhmädynamiikka ja ryhmien kehitys, ryhmien väliset suhteet ja niiden säätely
- joukot ja verkostot
- politiikan psykologiaa; konfliktien synty ja rauhantutkimus

PS6E. Sosiaalipsykologiaa englannin kielellä

Keskeiset sisällöt

- samat kuin suomenkielisellä kurssilla
- oppitunnit pidetään pääasiassa englanniksi, mutta tarvittaessa opiskelua tuetaan äidinkielellä
- oppikirjat ovat suomenkieliset, oheismateriaali englanninkielisenä
- kokeen voi suorittaa joko englannin tai suomen kielellä

PS7. Mediapsykologia

Keskeiset sisällöt

- mediapsykologia mediasuhteen tutkimuksena
- informaationkäsittelyn psykologiaa
- suostuttelu ja vaikuttaminen median kautta; mediavaikutusten psykologiset reitit
- mihin tarvitsemme mediaa; mistä mediamotiivit syntyvät; media ja persoonallisuus
- media ja tunteet; media ja identiteetti
- tiedostamaton mediasuhteessa
- ihminen ja uusmedia

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

PS8. Itsetuntemus ja vuorovaikutustaidot

Keskeiset sisällöt

- itsereflektion syventäminen tutustumalla oman minän eri osa-alueisiin ja aineksiin
- itsetunnon ongelmat ja oman ja toisten terveeseen itsetunnon tukeminen
- omasta itsestä välittäminen ja huolehtiminen; puolensa pitäminen
- itsen ja toisten välillä olevien kommunikaatioesteiden vähentäminen,; miten päästä aitoon ajatusten ja tunnetason yhteyteen toisten kanssa
- palautteen antaminen ja sen vastaanottaminen tienä kontaktiin
- ei-verbaalinen ja verbaalinen viestintä; kieli sosiaalisen vuorovaikutuksen välineenä
- kurssin asiat opiskellaan yhdessä tehtävien käytännön harjoitusten avulla
- osa opiskelijan kurssilla saamasta harjaantumisesta toteutuu leirimuotoisena pidetystä opiskelusta (viikonloppukurssi perjantaista sunnuntai-iltapäivään)

PS9. Omat voimavarat ja psyykinen hyvinvointi

Keskeiset sisällöt

- mitä on stressi ja miten stressiä voi vähentää
- rentoutuminen, mielikuvatyöskentely ja hypnoosi oman hyvinvoinnin edistämiseksi; tapoja oman kehon kautta vaikuttaa kokonaishyvinvointiinsa
- ratkaisukeskeiset ja kognitiiviset menetelmät elämänongelmien selvittämisessä
- erilaiset lyhytterapian ja oppimisterapian sovellutukset
- meditaatio, hiljaisuuden terapeuttiset vaikutukset
- draamatyöskentelyä

Kurssi toteutetaan leirimuotoisena perjantaista sunnuntai-iltapäivään

PS10. Psykologian tutkimuskurssi

Keskeiset sisällöt

- opiskelijat valitsevat itse aiheensa
- kerrataan tieteellisen työskentelyn pelisäännöt; tieteeltä vaadittavat laatukriteerit; perusmenettelytavat tutkimuksen luotettavuuden varmistamiseksi
- mitä ovat psykologian käsitteet ja teoriat; mittaaminen psykologiassa
- kokeellisen tutkimuksen ja kenttätutkimuksen perusongelmat ja niiden voittaminen
- idiografinen ja nomoteettinen tutkimus, korrelatiiviset ja kokeelliset menetelmät
- pääasioiden tultu muutamalla tapaamiskerralla kerratuiksi opiskelijat tekevät itsenäisesti työtä opettajan toimiessa mentorina
- tutkimusaiheesta riippuen opiskelija voi integroida työnsä muihin oppiaineisiin

Historia

Lukion historian opetus luo opiskelijalle edellytyksiä ymmärtää eri aikakausien luonnetta, oman aikansa ongelmia ja muutosprosesseja sekä auttaa häntä hahmottamaan kansainvälistä maailmaa. Historia on yksilöllistä, kansallista ja eurooppalaista identiteettiä luova oppiaine. Opetuksen lähtökohtana ovat historian luonne tieteenalana ja sen tiedon muodostumisen perusteet. Sen vuoksi huomiota kiinnitetään tietojen kriittiseen pohdintaan ja tulkintaan sekä pyritään ottamaan

huomioon ilmiöiden moniperspektiivisyys. Historian keskeisiä käsitteitä ovat aika, muutos ja jatkuvuus sekä syy-yhteydet. Muutoksen analyysia korostavana oppiaineena historia luo mahdollisuuksia käsitellä tulevaisuutta sekä arvioida tulevaisuuteen liittyviä mahdollisuuksia.

Työskentelytavat:

Monipuolisilla opiskelumenetelmillä sekä itsearvioinnin avulla opiskelijaa ohjataan historiassa löytämään omaan oppimistyyliinsä sopiva opiskelumenetelmä sekä ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Historian opetuksessa painotetaan opettajajohtoisten menetelmien ohella opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä sekä työskentelyä erilaisissa ryhmissä. Tieto- ja viestintäteknologian hyväksikäyttöön opiskelijoita ohjataan käyttämällä tietokonetta apuna opetuksessa ja oppimisessa kun se on pedagogisesti tarkoituksenmukaista.

Kursseja voi tarvittaessa suorittaa itsenäisesti. Opiskelija sopii opettajan kanssa sen, mitä harjoituksia, esimerkiksi esseitä, tutkielmia tai kirjallisuuden lukemista, itsenäinen opiskelu edellyttää kurssin oppikirjan tenttimisen lisäksi. Historian kurseja voi myös etäopiskella. Etäkurssi koostuu opettajan ohjauksessa oppimisalustan avulla suoritettavista osioista ja niihin liittyvistä tehtävistä sekä mahdollisista lähiovetustuokiosta ja kurssikokeesta. Kunkin kurssin suoritustavasta sovi- taan tarkemmin erikseen kunkin kurssin alussa.

Suoritusjärjestys

Pakollisten, syventävien ja soveltavien kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Suositus pakollisten kurssien suoritusjärjestykseksi on kurssinumerojärjestys HI1, HI2, HI3 ja HI4.

Syventävistä kursseista kurssia HI5 suositellaan suoritettavaksi jo ensimmäisenä opiskeluvuotena ja mielellään ennen kurssia HI4. HI6 sopii yhtä hyvin toiseen kuin kolmanteen vuoteen.

Soveltavat kurssit on ajateltu lähinnä ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen suoritettaviksi.

Arviointi

Pakolliset kurssit sekä valtakunnalliset ja koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan numerolla. Koulukohtaiset soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

HI1. Ihminen, ympäristö ja kulttuuri

Kurssi tarkastelee ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä tämän tuloksena tapahtunutta kulttuuriympäristön rakentumista ja kehittymistä esihistoriasta nykyaikaan.

HI2. Eurooppalainen ihminen

Kurssi tarkastelee eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia sekä eurooppalaisen ihmisen maailmankuvan muutosta ja sen taustalla vaikuttanutta tieteellistä ja aatehistoriallista kehitystä. Kurssilla tutustutaan eurooppalaisen kulttuurin tuotoksiin erityyppisen historiallisen lähdeaineiston avulla. Kulttuuri ymmärretään laaja-alaisena käsitteenä.

HI3. Kansainväliset suhteet

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvun lopulta lähtien. Kurssilla analysoidaan kansainvälisen politiikan ilmiötä taloudellisen, aatteellisen ja valtopoliittisen kilpailun perusteella. Kurssin keskeisiä tarkastelunäkökulmia ovat demokratia vastakohtanaan diktatuuri.

HI4. Suomen historian käännekohtia

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja 1800-luvulta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman muuttuminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä taloudelliset ja kulttuuriset murrokset.

Syventävät kurssit

HI5. Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan

Kurssi tarkastelee Suomen historian keskeisiä kehityslinjoja ennen vuotta 1809 sekä suomalaista kulttuuriperintöä. Kurssiin sisältyy museovierailuja niin Keravalle kuin kauemmas. On myös mahdollista järjestää vierailukäynti esimerkiksi Turkuun tai Tallinnaan, jotka hyvin havainnollistavat muun muassa keskiaikaista elämää ja suomalaisten yhteyksiä muuhun Eurooppaan.

HI6. Kulttuurien kohtaaminen

Kurssilla tarkastellaan valinnaisesti jonkin tai joidenkin kulttuuripiirien ominaispiirteitä ja nykyaikaa sekä kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä. Käsiteltävät kulttuurialueet valitaan Euroopan ulkopuolelta. Kurssilla voidaan tehdä tutkielma, esitys tai portfolio. Mahdollisuuksien mukaan vierailaan teemaan liittyvissä museoissa tai näyttelyissä tai jopa elokuvissa.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

HI7. Antiikin historia

Kurssilla tarkastellaan antiikin Kreikan ja Rooman historiaa. Pääpaino on aate- ja kulttuurihistoriassa. Kurssilla arvioidaan myös antiikin kulttuurin merkitystä länsimaisen sivistyksen rakentumisessa ja sen jälkivaikutusta eurooppalaisessa kulttuuriperinnössä. Kurssilla toteutetaan opintomatka joko Ateenaan tai Roomaan. Laaditaan tutkielma tai esitelmä jostakin annetusta tai sovitusta aiheesta.

HI8. Suurvaltojen historiaa

Kurssilla tarkastellaan valittujen suurvaltojen vaiheita. Perusoletus on, että käsiteltävät suurvallat ovat Yhdysvallat ja Venäjä, mutta muitakin vaihtoehtoja on. Kurssia suositellaan kolmannen vuoden opintoihin.

HI9. Historia kerraten

Kurssilla kerrataan keskeiset lukion historian aihealueet ja harjoitellaan vastaamista erilaisiin ainereaalien historian kysymyksiin. Harjoituksissa keskitytään muun muassa teksti- ja kuvadokumenttien analyysiin ja tulkintaan sekä vastausten jäsennellyyn esittämiseen. Kurssi on tarkoitettu varsinkin jokaiselle historian ylioppilaskirjoituksissa kirjoittavalle, mutta yhtä hyvin kaikille historiasta kiinnostuneille. Kurssi pidetään juuri ennen ylioppilaskirjoituk-

sia. Se päättyy kokeeseen, joka on ylioppilaskokeen kaltainen ja jolla pyritään siihen valmistautumaan.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

HI10. Faktaa ja fiktiota

Kurssilla ohjataan opiskelijoita analysoimaan kriittisesti elokuvia, joissa kuvataan jotakin historiallista aikakautta tai tapahtumaa. Opiskelijat valitsevat yhden historiallisen aiheen, josta tehtyjä elokuvia ja tutkimuksia he vertailevat. Kurssilla tehdään yksin tai ryhmässä analyysi elokuvien historiallisesta todellisuudesta. Erillistä loppukoetta ei ole. Kurssia suositellaan toisen tai kolmannen vuoden opintoihin.

HI11. Sukututkimus

Kurssilla opitaan sukututkimuksen teon perustaitoja teoriaopetuksen ja erilaisten käytännön harjoitteiden avulla. Kurssilla harjoitellaan historian tutkimuksen perustaitoja oman sukututkimuksen ja sitä täydentävän selvityksen tekemisessä. Erillistä loppukoetta ei ole. Kurssia suositellaan toisen tai kolmannen vuoden opintoihin.

HI12. Maailmantilanne nyt

Kurssilla tarkastellaan ajankohtaisia maailmanpolitiikan tapahtumia: maailmanpolitiikan arkipäivää ja kipupisteitä. Huomiota kiinnitetään sekä kestokriiseihin että kurssin toteuttamisaikana tapahtuviin ilmiöihin. Kurssin aikana seurataan aktiivisesti joukkoviestimiä, joiden uutisten perusteella valitaan keskeiset kurssisisällöt. Kurssiin mahdollisesti sisältyy vierailu esimerkiksi jonkin lehden toimitukseen. Kurssia suositellaan toisen tai kolmannen vuoden opintoihin.

HI13. Suomen turvallisuuspolitiikka

Kurssilla tarkastellaan Suomen turvallisuuspoliittisen aseman kehitystä vuosituhaten ajan ristirekistä Euroopan Unioniin, Lallista Haloseen. Painopisteinä ovat 1900-luvun Suomen turvallisuuspoliittiset ratkaisut ja erityisesti 2000-luvun alun uhkakuvat, haasteet ja mahdollisuudet. Kurssia suositellaan kolmannen vuoden opintoihin.

Yhteiskuntaoppi

Yhteiskuntaopin opetus syventää opiskelijoiden käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta. Yhteiskunnan rakennetta ja keskeisiä ilmiöitä, valtaa, taloutta ja vaikuttamista tarkastellaan suomalaisen yhteiskunnan, Euroopan ja maailman näkökulmasta. Yhteiskuntaoppi rakentuu eri yhteiskuntatieteiden ja oikeustieteiden sisällöistä. Se luo opiskelijoille edellytyksiä aktiiviseen ja kriittiseen ajankohtaisten ilmiöiden tutkimiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan.

Työskentelytavat

Monipuolisilla opiskelumenetelmillä sekä itsearviointin avulla opiskelijaa ohjataan yhteiskuntaopissa löytämään omaan oppimistyyliinsä sopiva opiskelumenetelmä sekä ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Yhteiskuntaopin opetuksessa painotetaan opettajajohtois-

ten menetelmien ohella opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä sekä työskentelyä erilaisissa ryhmissä. Tieto- ja viestintäteknologian hyväksikäyttöön opiskelijoita ohjataan käyttämällä tietokonetta apuna opetuksessa ja oppimisessa kun se on pedagogisesti tarkoituksenmukaista.

Kursseja voi tarvittaessa suorittaa itsenäisesti. Opiskelija sopii opettajan kanssa sen, mitä harjoituksia, esimerkiksi esseitä, tutkielmia tai kirjallisuuden lukemista, itsenäinen opiskelu edellyttää kurssin oppikirjan tenttimisen lisäksi. Yhteiskuntaopin kurseja voi myös etäopiskella. Etäkurssi koostuu opettajan ohjauksessa oppimisalustan avulla suoritettavista osioista ja niihin liittyvistä tehtävistä sekä mahdollisista lähiopetustuokiosta ja kurssikokeesta. Kunkin kurssin suoritustavasta sovitaan tarkemmin erikseen kunkin kurssin alussa.

Suoritusjärjestys

Pakollisten, syventävien ja soveltavien kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Pakollisten kurssien YH1 ja YH2 suorittamista suositellaan toisena opiskeluvuotena, mutta syventävää kurssia YH3 suositellaan opiskeltavaksi jo ensimmäisenä opiskeluvuotena. Syventävän kurssin YH4 voi suorittaa minä vuonna vain, mutta suositus on toisena tai kolmantena vuotena. Soveltavien kurssien YH5, YH6 ja YH7 sisältö on suunniteltu siten, että pakolliset kurssit on suoritettu ennen näitä kurseja.

Arviointi

Pakolliset kurssit sekä valtakunnalliset ja koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan numerolla. Koulukohtaiset soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

YH1. Yhteiskuntatieto

Kurssi perehdyttää valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään ja keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen.

Kurssilla pyritään järjestämään vierailu esimerkiksi eduskuntaan tai Keravan kaupunginvaltuuston kokoukseen ja saamaan asiantuntijavierailu(ja), esimerkiksi joku poliitikko tai poliisi, koululle. Ajankohtaisten yhteiskunnallisten asioiden seurantaan kiinnitetään huomiota.

YH2. Taloustieto

Kurssi johdattaa ymmärtämään talouselämän toimintaperiaatteita. Se pohjautuu taloustieteisiin. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kuluttajan, yritysten ja valtioiden näkökulmasta. Kurssilla tutustutaan talouselämään erityyppisten tilastojen ja muiden lähteiden avulla.

Kurssilla painotetaan joukkoviestimien avulla tapahtuvaa ajankohtaisten talousasioiden seuranta ja arviointia.

Syventävät kurssit

YH3. Kansalaisen lakitieto

Kurssi antaa perustiedot Suomen oikeusjärjestyksestä ja opettaa opiskelijaa valvomaan omia oikeuksiaan sekä hoitamaan yksinkertaiset oikeustoimet itse.

Kurssilla harjoitellaan erilaisten varsinkin jokapäiväiseen elämään liittyvien oikeudellisten ongelmien ja tapausten ratkomista. Kurssiin sisältyy vierailukäynti käräjäoikeudessa ja kurssille pyritään saamaan lakitiedon asiantuntijoita vierailijoiksi.

YH4. Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni

Kurssi perehdyttää opiskelijat Euroopan unionin toimintaan, yksittäisen kansalaisen asemaan yhdyntävässä Euroopassa sekä kannustaa osallistumaan ajankohtaiseen Euroopan unionista käytävään keskusteluun.

Kurssia voidaan toteuttaa vaihtelevin tavoin – esimerkiksi tutkivan oppimisen työtapaa käyttäen tai tutkielmakurssina – käyttäen hyväksi ajankohtaisia EU-asioita. Tiedonhaun harjoittelu ja median seuraaminen on olennainen osa kurssia, jolla pyritään myös toteuttamaan erilaisia asiantuntijavierailuja esimerkiksi Eurooppa-tiedotuksesta.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

YH5. Sosiologia

Kurssi perehdyttää opiskelijat sosiologian terminologiaan ja keskeisiin teorioihin, joiden avulla sosiologit selittävät yhteiskunnan monimutkaisia rakenteita ja toimintoja. Kurssilla harjoitellaan yhteiskunnallisen tutkimuksen tekoa.

Kurssilla harjoitellaan erityisesti tutkivan oppimisen työtapaa. Siitä on paljon hyötyä useimmissa, mutta varsinkin yhteiskuntatieteellisissä, jatko-opinnoissa. Kurssia suositellaan toisen tai kolmannen vuoden opintoihin.

YH6. Yritystalous

Kurssilla opetetaan, miten yritys perustetaan, paneudutaan yrittäjyyteen, yrittäjyyden perusteisiin ja yritystoiminnan arkeen, sekä tarkastellaan yritysten toimintaedellytyksistä Suomessa.

Kurssilla tutustutaan yrityksiin ja niiden toimintaan. Koululla käy asiantuntijavieraita. Kurssi-työnä ideoidaan, suunnitellaan ja laaditaan oma yrityshanke. Kurssia suositellaan toisen tai kolmannen vuoden opintoihin.

YH7. Yhteiskunta nyt

Kurssilla kerrataan yhteiskunnallisia asioita, seurataan ajankohtaisia yhteiskunnan tapahtumia ja harjoitellaan vastaamista erilaisiin ainereaalin yhteiskuntaopin kysymyksiin. Kurssi on tarkoitettu varsinkin jokaiselle yhteiskuntaopin ylioppilaskirjoituksissa kirjoittavalle, mutta yhtä hyvin kaikille yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneille.

Kurssi pidetään juuri ennen ylioppilaskirjoituksia. Se päättyy kokeeseen, joka on ylioppilaskokeen kaltainen ja jolla pyritään siihen valmistautumaan.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

YH8. Kuntakurssi

Kurssi perehdyttää opiskelijat oman kunnan toimintaan ja ohjaa eri tavoin vaikuttamaan paikallisen tason ja oman elämän asioihin.

Kurssilla tutustutaan syventävästi vierailujen ja harjoitustöiden avulla omaan kuntaan. Kursseja suositellaan toisen tai kolmannen vuoden opintoihin.

Kuvataide

Lukion kuvataideopetuksessa opiskelija oppii tulkitsemaan, arvostamaan ja arvottamaan omaa ja muiden kuvallista kulttuuria. Kuvataideopetuksen tarkoituksena on kehittää opiskelijan ymmärrystä yhteiskunnan ja ympäristön visuaalisista ilmiöistä ja niiden merkityksistä. Omakohtainen taiteellinen työskentely antaa opiskelijalle mahdollisuuden taiteesta nauttimiseen, onnistumisen kokemuksiin ja itselle tärkeiden asioiden ilmaisemiseen. Opetuksessa tuetaan opiskelijan mielikuvituksen, luovan ajattelun ja assosiaatiokyvyn kehittymistä. Opiskelijaa ohjataan pohtimaan ja perustelemaan esteettisiä ja eettisiä arvovalintojaan omassa elämässä, kuvataiteessa, mediassa ja kulttuuriympäristössä. Opetuksen keskeisenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää taiteen merkityksen omassa elämässään ja yhteiskunnassa. Opetuksessa syvennetään visuaalisen kulttuurin yleissivistyksen perusteet ja luodaan riittävät edellytykset jatko-opinnoille.

Työskentelytavat

Työskentelyä edeltää aiheeseen perehdyttävä esitelmää, alustus tai virikekeskustelu, jonka tarkoitus on saada opiskelija löytämään henkilökohtainen näkökulma ja mielipide käsiteltävään asiaan. Tarvittaessa harjoitellaan työssä tarvittavaa tekniikkaa. Oppimistaidot kehittyvät harjoittelemalla ja vastuunottamisella omasta työskentelystä ja edistymisestä. Kiireetömyys ja rauha ovat ensisijaisia tärkeitä asioita keskittymiselle ja työskentelylle. Itsenäisen ratkaisujen teko korostuu työskentelyssä, jonka ideat ja ratkaisut ovat luovia ja persoonallisia. Myös kaikkien luoma yhteinen ilmapiiri on ensiarvoisen tärkeä asia taidetta tehdessä luokkatilassa. Opiskelijoilla täytyy olla mahdollisuus henkilökohtaiseen ohjaukseen ja palautteeseen työskentelyn aikana ja sen jälkeen. Ajankäyttö on myös luovassa työskentelyssä erilainen eri opiskelijoilla.

Etäopiskelu on epäsuotavaa kuvataiteessa. opiskelija jää paitsi opettajan antamaa kehittävä ja ohjaavaa henkilökohtaista palautetta sekä ryhmässä syntyvää hedelmällistä keskustelua.

Jos kurssi etäopiskeluna suoritetaan, opiskelijan on tavattava opettaja välipalautteen ja uusien tehtävien saamiseksi erikseen sovittavina ajankohtina.

Täysin itsenäisessä opiskelussa noudatetaan samaa käytäntöä kuin etäopiskelussa.

Suoritusjärjestys

Minä, kuva ja kulttuuri (KU1) suoritetaan ensin. Ympäristö, paikka ja tila (KU2) suositellaan suoritettavaksi toisena kurssina. Syventävät kurssit opiskelija voi suorittaa itselleen sopivassa järjestyksessä; KU7 kolmannen opiskeluvuoden syksyllä. Soveltavat kurssit opiskelija voi suorittaa itselleen sopivassa järjestyksessä.

Arviointi

Kuvataidetta arvioitaessa pakollisissa kursseissa numeroarviointi on keskeistä oppiaineen oppimäärään kuuluvissa kursseissa ja syventävissä kursseissa (asteikko 4-10). Soveltavien kurssien arvioinnissa käytetään suoritusmerkintää. Kuvataidediplomia arvioitaessa noudatetaan numeroarviointia (asteikko 1-5). Opiskelija ei saa palautetta kurssin aikana. Diplomi-työ arvioidaan sen valmistuttua kahden kuvataideopettajan toimesta kirjallisesti ja suullisesti numeroarvioinnin lisäksi.

Pakolliset kurssit

KU1. Minä, kuva ja kulttuuri

Kurssin sisältönä on, että opiskelija:

- tutustuu kuvataiteen laajaan kenttään, sen sisältöihin ja perusteisiin
- oppii käyttämään piirtämistä, maalaamista, muotoilemista, ja suunnittelemista annettuja tehtäviä ratkaistessaan.
- oppii ymmärtämään käsillä tekemisen ja luovuuden tärkeyttä ihmisyydelle.
- oppii kuvan vaikutuskeinoja eli visuaalisen kulttuurin merkitystä

KU2. Ympäristö, paikka ja tila

Kurssin sisältönä on, että opiskelija:

- ymmärtää esine- ja ympäristösuunnittelun olevan koko ajan läsnä hänen arkipäivässään (ihminen on aina jossain ympäristössä)
- oppii kriittiseksi kuluttajaksi; oppii tarkastelemaan ympäristöä luonnonvaraisena, rakennettuina, sosiaalisena ja psyykkisenä ilmiönä
- oppii muotoilun ja arkkitehtuurin perusteita

Syventävät kurssit

KU3. Media ja kuvien viestit

Keskeiset sisällöt

- kuva mediassa: kuvajournalismi, mainonta, viihteen kuvat, populaarikulttuuri, sarjakuva, www-sivujen ja tietokonepelien kuvailmaisu
- graafinen suunnittelu: taitto, typografia, kuvan muokkaus- ja siirtomenetelmät
- mediakuvien aatekriittinen ja kulttuurinen tarkastelu eri aikoina, paikoissa ja osakulttuureissa
- valokuva mediassa
- elokuva ja video: perinteinen ja uudistuva kuvakerronta
- visuaalisuus tuotteistamisessa ja tuotemerkkien luomisessa
- Kurssissa keskitytään opiskelijan omassa elämässään keskeisiksi tulevien mediaan liittyvien kuvallisten viestien käsittelyyn.

KU4. Taiteen kuvista omiin kuviin

Keskeiset sisällöt

- taidekuvan tulkinta ja analyysi kuvin ja sanoin
- eri aikakausien kulttuuristen merkitysten ja käsitysten ilmeneminen kuvataiteessa

- aiheen kehittäminen ja luonnostelu osana taiteellista luomisprosessia
- kuvan sisältö ja muoto taiteilijan ja kulttuurin viestinä, sommittelu, kuten: väri, valo, varjo ja liike sekä illusorisuus ja kolmiulotteisuus sekä pinnan rakenne ja materiaali
- Kurssissa keskeistä on ymmärtää taide visuaalisten kuvaustapojen historiaksi.
- Kuvat ovat kommunikointia, tietoa, uskoa; viestintää ihmiseltä toiselle

KU5. Nykyaikaisen taiteen työpaja

Keskeiset sisällöt

- mitä nykyaikainen taide on: nykyaikaisen taiteen taustalla vaikuttavat ilmiöt ja erilaiset taidekäsitteet
- nykyaikainen taide ja kulttuurien välinen vuorovaikutus, visuaaliset alakulttuurit
- taiteiden väliset projektit koulussa tai koulun ulkopuolella
- oman tuotannon toteuttaminen
- visuaaliset ammatit yhteiskunnassa ja taidealan organisaatioita
- Kurssissa keskitytään pohtimaan nykyaikaisen taiteen määritelmää. Mikä on nykyaikainen taide, mikä on modernia taiteita? Miten nykyaikainen taide eroaa vanhasta taiteesta?

Koulukohtaiset syventävät kurssit

KU6. Arkiesineiden muotoilusta taide-esineisiin

Keskeiset sisällöt

- suomalaisen muotoilun merkitys taiteellisuudelle ja suomalaiselle identiteetille
- kuuluisien suomalaisten muotoilijoiden ja heidän tuotantonsa tunteminen ja arvostaminen
- suunnittelun merkityksen tunnistaminen teollisen tuotannon yhteydessä

KU7. Abi-kuvista

Keskeiset sisällöt

Kurssissa keskitytään jokaisen henkilökohtaiseen kuvakielen ja tehdään töitä painottamalla joko ammattimaista tai harrastusta tukevaa piirtämistä, maalaamista, muotoilua tai suunnittelua.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

KU8. Diplomikurssi

Keskeiset sisällöt

- taiteellisen kokonaisprosessin hallinta
- opiskelija suunnittelee ja toteuttaa työnsä itsenäisesti ilman ohjausta
- oman henkilökohtaisen taiteellisen prosessin ja valmiin työn sovittaminen vaativiin ja ennalta määrättyihin ohjeisiin ja määräyksiin

KU9. Valokuvaus ja grafiikka

Keskeiset sisällöt

- valokuvauksen historian ja perusteiden tunteminen
- grafiikan perusteiden ja historian tunteminen
- omakohtaisen työskentelyn avulla itsevarmuuden saavuttaminen valokuvaajana ja todellisen hetken vangitsijana (vrt. esim. piirretty/maalattu kuva, joka pohjaa muistiin ja mielikuvitukseen)
- omakohtaisen työskentelyn avulla opitaan kuvan monistamisen merkitys tiedon välittäjänä ja ymmärretään tiedon leviämisen mahdollisuudet kuvan sisältöinä

KU10. Keramiikka

Keskeiset sisällöt

- keraamisten esineiden historian ja valmistustapojen tunteminen
- käsillä tekemisen kautta syntyvä ilo

KU11. Sarjakuva

Keskeiset sisällöt

- sarjakuvan perustaitoihin tutustumista: tarinankerronta kuvan avulla, karikatyyrien luominen ja piirustustyylien yksinkertaistaminen
- sarjakuvan arvostaminen taiteena

KU12. Taideteoksen valmistaminen

Keskeiset sisällöt

- pitkäjänteisen työskentelyprosessin hallinta
- oman mielikuvan, taiteellisen ongelman tai kysymyksen ratkaiseminen ja kehittäminen kuvataiteen keinoin
- vastuun kantaminen itsenäisestä suunnittelusta ja toteutuksesta. Opettaja on läsnä koko prosessin ajan ohjaajana ja kannustajana.

Musiikki

Lukion musiikinopetus perustuu ajatukselle, että musiikki on merkittävä osa ihmisen kulttuuria. Musiikinopetus tähtää siihen, että opiskelija tiedostaa musiikkisuhteensa ja syventää sitä. Oma-kohtainen musiikkisuhde vahvistaa itsetuntemusta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tukee itsetuntoa. Opiskelija oppii ymmärtämään musiikin monenlaisia ilmenemismuotoja ja merkityksiä. Tehtävänä on tarjota elämyksiä, taitoja ja tietoja, jotka lisäävät opiskelijan musiikillista sivistystä ja rohkaisevat häntä elinikäiseen musiikin harrastamiseen.

Työskentelytavat

Musiikinopetuksessa on keskeistä opiskelijan oma ilmaisu, luovuus, vuorovaikutustaidot ja myönteiset kokemukset. Musiikillinen osaaminen, ajattelu ja kyky oman toiminnan arviointiin kehittyvät vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Yhdessä musisoiminen on ainutlaatuisia ryhmätoimintaa, joka vahvistaa sosiaalisia ja kommunikaatiotaitoja. Musiikin tuottaminen – laulaminen, soittaminen ja musiikillinen keksintä – ovat opetuksen keskeisiä työskentelytapoja.

Oppiaineen luonteen vuoksi musiikin kurssit ei voi suorittaa itsenäisesti tai etäopiskeluna.

Suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Muuten kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Musiikin lukiodiplomin kokoaminen pyritään aloittamaan jo ensimmäisenä opiskeluvuotena.

Arviointi

Pakolliset ja syventävät kurssin arvioidaan numeroin ja soveltavat kurssit suorituserkinällä.

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso sekä se, että opiskelijan osaaminen voi ilmetä millä tahansa musiikin osa-alueella. Opiskelijan itsearviointi on myös oleellinen osa arviointia. Musiikissa arvioidaan opiskelijan musiikillista toimintaa koulussa, ei hänen musiikkisuuttaan.

Pakolliset kurssit

MU1. Musiikki ja minä

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää oman tapansa toimia musiikin alueella. Hän pohtii oman musiikkisuhteensa kautta musiikin merkitystä ihmiselle ja ihmisten väliselle vuorovaikutukselle. Hän tutkii omia mahdollisuuksiaan musiikin tekijänä ja tulkitsijana, kuuntelijana sekä kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan.

Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ilmaisun välineenä. Kurssilla syvennetään musiikin peruskäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla.

Opiskelija oppii tarkkailemaan ääniympäristöään ja perehtyy kuulonhuoltoon.

MU2. Moniääninen Suomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Opiskelija tutkii erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja ja oppii ymmärtämään niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisen taidemusiikin vaikutuksia suomalaiseen musiikkikulttuuriin.

Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisoimista ja kuuntelua. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman ilmaisun sekä kuuntelu- ja kommunikointivalmiuksien kehittämiseen. Sisältöjen tulee edustaa eri musiikinlajeja: populaari-, taide- ja perinnemusiikkia.

Syventävät kurssit

MU3. Ovet auki musiikille

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen vieraita musiikinlajeja ja musiikkikulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Hän tarkastelee eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja oppii ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Kurssilla tutustutaan syvästi joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Opiskelija kehittää musisointi- ja tiedonhankintataitojaan.

MU4. Musiikki viestii ja vaikuttaa

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa ja mediassa. Opiskelija perehtyy musiikin osuuteen esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä ja Internetissä sekä tutkii musiikin yhteyttä tekstiin,

kuvaan ja liikkeeseen. Sisältöjen tarkastelussa ja työskentelytavoissa painottuu monipuolisuus. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa tai itse tuotettua materiaalia.

MU5. Musiikkiprojekti

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja. Kyseessä voi olla esimerkiksi pienimuotoinen konsertti, ohjelmaa koulun juhliin, äänite tai taiteidenvälinen projekti.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

MU6. Akustisen kitaran soittokurssi

Laulujen säestystä kitaralla. Tavoitteena on opetella perussoinnut sekä helppojen melodioiden soitto nuoteista tai tabulatuureista. Tarvittava perusteoria opitaan soiton ohessa. Kurssilla opetellaan myös kitaran perushuolto.

MU7. Bändisoitto/yhtyesoitto

Bändisoittotaidon kehittäminen monipuolisin kokoonpanoin. Perinteiset soittimet kuten rummut, basso, kitara, piano, mutta mahdollisuuksien mukaan myös esim. puhallimet, jouset, harmonikka ja laulu. Tutustutaan yhteisissä soittaen pop- rockmusiikin tyyliin. Tyyliä voi olla esimerkiksi blues, rhythm & blues, heavy, jazz, suomalainen tanssimusiikki, viihdemusiikki, latinalais-amerikkalaiset rytmit, suomi-rock, country, reggae jne.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MU8. Kuoro

Monipuolista kuoro-ohjelmistoa 2-4-äänisesti. Lisäksi äänenavausharjoituksia ja äänenhuoltoa. Kuoro kokoontuu yleensä ennen kevät/joulu-juhlia yms tilaisuuksia ja harjoittelee esityksen valmiiksi. Kuoro voi myös kokoontua ympäri vuoden kerran viikossa.

MU9. Abien laulu ja soitto

Tarkoitettu erityisesti abeille. Monipuolista soittamista ja laulamista. Valmistetaan mahdollisesti uusien ylioppilaiden esitystä yo-juhlaan.

MU10. Musiikki – tie itsetuntemukseen

Rentoutta ja elinvoimaa musiikista. Kuunnellaan musiikkia ja rentoudutaan musiikin avulla. Tutustutaan myös musiikkiterapian eri muotoihin ja kokeillaan niitä monipuolisesti. Mietitään musiikin vaikutusmahdollisuuksia tunne-elämään ja mielentilaan. Mikä musiikki toimii stimuloijana tai rentouttajana missäkin tilanteissa juuri minun kohdallani? Miten musiikin avulla voi vaikuttaa itsetuntemukseen?

MU11. Musiikin lukiodiplomi

Lähtökohtana on lukion musiikinopetus ja sen tavoitteet ja sisällöt sekä lisäksi koulun ulkopuolinen musiikin harrastustoiminta. Musiikin lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on

vähintään neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa vaihtoehtoisesti:

- tekemällä näytesalkun (portfolion) lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja -toiminnastaan (esim. esittäminen, säveltäminen, kuullun analysointi tai kirjoitelma)
- tekemällä näytesalkun projektityöstä, jolloin näytesalkku sisältää esim. videoita tai ääninauhuja.

Kummassakin vaihtoehdossa näytesalkkuun sisältyy myös arviointia omasta edistymisestä, musiikillinen elämäkerta ja näytesalkkuun valittujen töiden taustatietoa. Lukiodiplomi arvioidaan numeroarvosanalla sekä sanallisesti ja siitä saa erillisen todistuksen. Arvioinnin suorittavat koulun oma musiikinopettaja sekä ulkopuolinen arvioitsija.

Liikunta

Liikunnanopetuksen tehtävänä on edistää terveellistä ja aktiivista elämäntapaa sekä ohjata opiskelijaa ymmärtämään liikunnan merkitys fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle hyvinvoinnille. Liikunnan myönteiset kokemukset vahvistavat psyykkistä vireystilaa ja jaksamista koulutyössä. Liikunnassa opiskelija ilmaisee itseään ja kokee elämyksiä. Se on toiminnallinen oppiaine, jossa kehitetään opiskelijoiden fyysis-motorisia ominaisuuksia sekä tuetaan heidän tasapainoista kasvuaan ja kehitystään. Liikunnan avulla vahvistetaan sosiaalisia taitoja ja yhteenkuuluvuutta, ohjataan vastuullisuuteen ja reilun pelin hengen ymmärtämiseen sekä hyviin tapoihin. Liikunnanopetus tukeutuu eettiseen ja esteettiseen arvopohjaan.

Työskentelytavat

Kaiken liikuntakasvatuksen päätavoitteena on tukea opiskelijoiden oman liikuntalajin löytämistä sekä kannustaa itsenäiseen, säännölliseen harjoitteluun ja kuntoiluun. Tämän periaatteen tukena on käytäntö, että osa valinnaisten kurssien sisällöistä suoritetaan itsenäisesti tai ryhmissä. Itsenäiseen työskentelyyn ja omaehtoiseen liikkumiseen kannustetaan myös tarjoamalla kursseja, jotka suoritetaan kokonaan varsinaisen kouluajan ulkopuolella sovituissa ryhmissä.

Liikunnassa kursseja ei voi opiskella etäopiskelun periaatteella.

Suoritusjärjestys

Kurssit LI1, LI3, LI7 ja LI8 on ensisijaisesti suunnattu I-vsk:n opiskelijoille. Kurssit LI2, LI4, LI5, LI9 ja LI10 on suunnattu ensisijaisesti II-vsk:n opiskelijoille. Kurssi LI6 on abeille, LI16 II-III-vsk:n opiskelijoille ja kurssit LI11 ja LI12 kaikille yhteisesti. Kurssia LI11 opiskelija voisi suorittaa 1 / lukuvuosi. LI13 eli aamuharjoitukset on tarkoitettu vain kiinteästi kuhunkin lajiryhmään kuuluville opiskelijoille.

Suosittelavaa on, että kunkin vuosikurssin pakollinen kurssi suoritetaan ennen syventäviä.

Arviointi:

Kurssit LI1-LI7 arvostellaan numeroarvioinnilla. Arvioinnin suorittaa pääsääntöisesti opettaja, mutta opiskelijoiden pienimuotoista itsearviointia voidaan käyttää arvioinnin osana.

Kurssit LI8-LI16 arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

LI1. Taitoa ja kuntoa

Keskeiset sisällöt

- fyysisen kunnon harjoittelu, oman fyysisen kunnon mittaaminen ja arviointi
- lihashuolto ja rentoutus
- sisä- ja ulkopalloilu, mailapelit
- voimistelu eri muodoissaan
- tanssi eri muodoissaan
- talviliikunta
- uinti ja vesipelastus
- yleisurheilu
- suunnistus ja luontoliikunta

LI2. Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Keskeiset sisällöt

- fyysisen kunnon harjoittelu, lihashuolto ja rentoutus
- sisä- ja ulkopalloilu, mailapelit, pyritään valitsemaan eri palloilulajeja kuin LI1 kurssilla
- voimistelu eri muodoissaan
- tanssi eri muodoissaan
- talviliikunta
- kuntouinti ja vesiliikunta
- luontoliikunta
- jokin uusi liikuntalaji
- oman fyysisen kunnon mittaaminen ja arviointi

Syventävät kurssit

LI3. Virkisty liikunnasta

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Kurssi koostuu yhdestä tai useammasta liikuntamuodosta. Opettaja tarkentaa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa kurssin sisällön. Kurssin pääpaino on uusiin liikuntalajeihin tutustumisessa. Käytännön syistä osa tunneista on mahdollisesti ilta-aikaan.

LI4. Yhdessä liikkuen

Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden yhteisiä liikuntaharrastuksia. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän yhteistoiminta. Kurssin sisältönä ovat vanhat tanssit tai jokin muu yhdessä toteutettava liikunta. Keravalla pääsisällöksi valitaan tanssitaidon parantaminen ja Vanhojen Tanssi tapahtuman järjestäminen. Kurssilla käydään läpi erilaisia pari- ja salonkitansseja.

Vanhojen tanssi tapahtuma rakentuu seuraavasti:

- esitykset vanhemmille, peruskoululle sekä lukiolle
- aamunavaus, vierailut muilla kouluilla, päiväkodeilla sekä vanhainkodeilla
- juhlalounas

- tapahtumaa varten perustetaan vanhojen tanssi toimikunta, joka organisoi ja jakaa työt yhdessä opettajan kanssa

LI5. Kuntoliikunta

Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan tehostaminen, oman kunnon kohottaminen ja seuraaminen sekä jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen oivaltaminen. Opiskelijat laativat henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman kurssille, joka toteutetaan sekä itsenäisesti että ryhmässä. Opettaja tarkentaa sisällön yhdessä opiskelijaryhmän kanssa.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

LI6. Sporttia abeille

Kurssin tarkoituksena tarjota monipuolista ja virkistävää liikuntaa muiden opintojen lomaan.

LI7. Palloilu- ja pelikurssi

Kurssilla syvennyttään suosituimpien pallopelien lajitaitoihin, sääntöihin ja pelitaktiikoihin.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

LI8. Urheiluopistokurssi

Viikonloppukurssi urheiluopistolla, jossa harjoitetaan oppilaiden valitsemia sisä- ja ulkoliikuntalajeja. Urheiluopistolla vietetyn viikonlopun lisäksi kurssi sisältää itsenäistä harjoittelua.

LI9. Talviliikuntaretki

Kurssilla tehdään retki laskettelukeskukseen, jossa harjoitetaan erilaisia talviliikuntalajeja. Kurssi sisältää myös rinneräätöjen kertausta sekä ensiaputaitojen harjoittelua.

LI10. Vaelluskurssi

Kurssilla harjoitellaan suunnistus- ja erätaitoja. Kurssilla tehdään patikkavaellus metsään yöpyen maastossa.

LI11. Harrastekurssi I-III

Kurssin tavoitteena on opiskelijoiden liikunta-aktiivisuuden lisääminen lukioaikana. Kurssin alussa sovitaan pelivuoroista ja ajankohdista. Kurssin voi toteuttaa myös kuntosalikurssina itsenäisesti, jolloin opiskelija kerää merkintöjä harjoituspäiväkirjaan.

LI12. Fitness ja tanssikurssi

Kurssin sisältöön kuuluu tutustua eri tanssityyleihin esim. afro, street ja latinotanssit sekä aerobicin eri muotoihin ja kiertoharjoitteluun. Kurssiin kuuluvien kuntosaliohjelmien tavoitteena on kehon kiinteytyminen ja peruskestävyyden hankkiminen. Kehonhuoltotunneilla tutustutaan joogan ja venyttelyn menetelmiin.

LI13. Aamuvalmennus

Seuraavissa lajeissa on mahdollisuus lajikohtaiseen aamuharjoitteluun lajivalmentajien johdolla: jääkiekko, jalkapallo, joukkuevoimistelu, ringette sekä tanssi. Harjoittelu tapahtuu kahtena aamuna viikossa. Kurssi sisältää fyysisen kunnon harjoittelua sekä lajitaitojen syventämistä.

LI14. Liikunnan lukiodiplomi

Liikunnan lukiodiplomi on valtakunnallisesti yhtenäisin kriteerein toteutettu liikunnan erityysosaamista ja harrastuneisuutta osoittava näyttökurssi. Sisältö on valtakunnallisesti määritelty. Arviointi 1-5.

LI15. Liikunnan projektikurssi

Oppilaan valitseman liikuntaharrastuksen harjoittelu henkilökohtaisen harjoitusohjelman mukaan ja osallistuminen lajikohtaiseen tapahtumaan, esim. Naisten kymppille, tai liikun nanohjausprojektin suorittaminen urheiluseurassa tai yläkoulussa opettajan ohjauksella.

LI16. Liikuntaseikkailu

Kurssin sisältö muotoutuu oppilaiden valinnan mukaan esimerkiksi seuraavista lajeista: suojalkapallo, kajakkipooli, melonta, laitesukellus, kalliokiipeily, yösuunnistus, laserpeli tai survival game -värikuulapeli.

LI17. Liikuntakurssi Puolassa

Oppiainerajojen ylittävä kurssi. Kurssin sisältö muodostuu palloilulajeista ja vaellusretkestä hiekkadyyni alueella tai patikoinnista vuoristossa. Kurssilla tutustutaan paikallisiin liikunta mahdollisuuksiin ja liikuntatoimintaan. Lisäksi kurssilla vierailaan yhteistyöoppiaineen ym päristökohteissa.

Terveystieto

Terveystieto on monitieteiseen tietoperustaan nojautuva oppiaine, jonka tarkoitus on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Tämä osaaminen ilmenee tiedollisina, sosiaalisina, tunteiden käsittelyä ohjaavina, toiminnallisina, eettisinä sekä tiedonhankintavalmiuksina. Terveysosaamiseen kuuluu valmius ottaa vastuuta oman ja toisten terveyden edistämiseksi. Lukion terveystiedon opetuksessa terveyttä ja sairautta sekä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä ja hoitoa tarkastellaan yksilön, perheen, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta.

Työskentelytavat

Oppiaine antaa hyvät mahdollisuudet toiminnallisten opetusmenetelmien käyttöön. Terveystiedossa käytetään runsaasti pari- ja ryhmätyöskentelyä, väittelyä, sekä paneeli- ja arvo keskustelua. Käytännön harjoitteilla pyritään konkretisoimaan teoretietoa mm. ensiavun, itsehoidon, venyttelyn ja lihaskuolon, testauksen, aerobisen ja anaerobisen energiantuoton ymmärtämisen osalta.

Opetuksessa hyödynnetään nykyaikaisia tiedonhankintamenetelmiä mahdollisuuksien mukaan. Oppimistapahtumassa pyritään kehittämään opiskelijan itsenäistä työskentelyä sekä toimimista erilaisissa yhteistoiminnallisissa ryhmissä.

Itsenäinen opiskelu kaikkien terveystiedon kurssien osalta on periaatteessa mahdollista. Oppiaineen luonteeseen kuuluvien työtapojen (mm. sosiaalinen kanssakäyminen, tunteiden käsittely, toiminnalliset tehtävät sekä eettiset keskustelut) takia oppiainetta suositellaan kuitenkin opiskeltavan ryhmässä.

Mikäli kurssi suoritetaan itsenäisesti, käytetään samaa oppikirjaa, kun kurssilla muutenkin. Opettaja laatii itsenäiselle opiskelulle aikataulun, joka sisältää alkutapaamisen, tehtävienannon, välitapaamiset, tehtävien palauttamisen osissa sekä kurssikokeen. Tehtävät rakentuvat lukutehtävistä, kirjan tehtävistä, tiedonhakutehtävistä annetuista lähteistä ja verkosta sekä erilaisista mielipidekirjoituksista ja referaateista.

Oppiainetta on mahdollista opiskella myös etäopiskeluna. Etätyöskentelyn tehtävät rakentuvat samaan malliin kuin itsenäisesti suoritettujen kurssien tehtävät. Etäopiskelua järjestettäessä tulee huomioida oppiaineen sosiaalinen ja toiminnallinen luonne ja varmistaa opiskelijoiden välinen vuorovaikutus. Tulevaisuudessa verkkokurssien oppimisympäristöt mahdollistavat tämän.

Suoritusjärjestys

Pakollinen kurssi TE1 tulee suorittaa kurseista ensin. Kurssi suositellaan suoritettavaksi ensimmäisellä vuosikurssilla. Syventävä kurssi TE2 suositellaan suoritettavaksi toisella vuosikurssilla ja TE3 kolmannella vuosikurssilla.

Arviointi

Kaikki terveystiedon kurssit arvostellaan numeroarvostelulla.

Pakolliset kurssit

TE1. Terveystieteen perusteet

Keskeiset sisällöt

- työ- ja toimintakykyyn sekä turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä: ravitsemus, uni, lepo ja kuormitus, terveysliikunta, mielenterveys, sosiaalinen tuki, työhyvinvointi, työturvallisuus, turvallisuus kotona ja vapaa-aikana, ympäristön terveys
- seksuaaliterveys, parisuhde, perhe ja sukupolvien sosiaalinen perintö
- kansantaudit ja yleisimmät tartuntataudit sekä niihin liittyvät riski- ja suojaavat tekijät sekä niihin vaikuttaminen
- sairauksien ja vammojen itsehoito, ensiapu ja avun hakeminen
- terveyserot maailmassa, terveyseroihin vaikuttaviin tekijöihin tutustuminen
- terveystietojen tiedonhankintamenetelmiä sekä terveyttä koskevan viestinnän, mainonnan ja markkinoinnin kriittinen tulkinta
- terveydenhuolto- ja hyvinvointipalvelujen käyttö, kansalaistoiminta kansanterveystyössä

Syventävät kurssit

TE2. Nuoret, terveys ja arkielämä

Keskeiset sisällöt

- itsetuntemus, aikuistuminen, sosiaalisen tuen merkitys perheessä ja lähiyhteisössä
- vanhemmuuteen ja perhe-elämään valmentautuminen

- elämänilo, mielenterveyden ylläpitäminen ja jaksaminen, masennuksen ja kriisien kohtaaminen
- ruoan terveydelliset, kulttuuriset ja yhteiskunnalliset merkitykset sekä painonhallinta, terveysliikunta, syömishäiriöt
- fyysinen ja psyykinen turvallisuus, väkivallaton viestintä
- seksuaaliterveys
- terveysongelmia selittäviin kulttuuriin, psykologisiin ja yhteiskunnallisiin ilmiöihin ja niiden tulkintoihin tutustuminen, esimerkiksi elämän mielekkyyden kokeminen, ruumiinkuva/kehollisuus, mielihyvä ja riippuvuudet nykyaikana
- tupakka, alkoholi ja huumeet yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan että globaalista näkökulmasta

TE3. Terveys ja tutkimus

Keskeiset sisällöt

- terveyden edistämiseen, sairauksien tunnistamiseen ja ehkäisyyn liittyviä eri aikakausien menetelmiä
- terveystyöskentelytymisen ja koetun terveyden tutkiminen: fyysisen ja psyykkisen työ- ja toimintakyvyn mittaaminen, ergonomiamittaukset, työ hyvinvointi ja siihen vaikuttavat tekijät
- terveydenhuollon ja hyvinvointipalvelujen käytäntöjä, asiakkaan ja potilaan oikeudet
- tutkimustiedon ja median terveydestä välittämien mielikuvien kriittinen lukutaito, medikaalisuus
- terveystottumusten arvioiminen ja seuranta sekä tutkimusten tekeminen

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa opinnoissa lukioaikana ja huolehtia siitä, että opiskelijalla on riittävästi sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee siirtyessään jatko-opintoihin ja työelämään.

Työskentelytavat

Pakollinen kurssi suoritetaan luokkaopetuksena ja siihen liittyvinä tuotoksina. Syventävä ja soveltava kurssi voidaan suorittaa hajautetusti pakollisen kurssin aikataulusta riippumatta, tarvittaessa myös pienryhmänä tai yksilöllisesti; näihin kursseihin sisältyy ohjaustuntien lisäksi runsaasti itsenäisiä osioita, vierailuja, etä- ja verkkotehtäviä sekä niihin liittyviä tuotoksia.

Suoritusjärjestys

OP1 alkaa lukio-opintojen alkaessa. Siihen liittyvä luokkaopetus hajautetaan kolmen lukivuoden kolmelle jaksolle. Kurssia täydentää henkilökohtainen ohjaus. OP2 ja OP3 voidaan valita vapaasti.

Arviointi

Kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä (S), jonka edellytyksenä on läsnäolo yhteisillä oppitunneilla sekä erilaiset tuotokset.

Pakolliset kurssit

OP1. Koulutus, työ ja tulevaisuus

Keskeiset sisällöt

- opintojen rakentuminen ja opiskelun taidot
- itsetuntemus
- toimintamallit ja vahvuudet
- työelämätietous
- ylioppilastutkinto
- ammatillinen suuntautuminen ja jatko-opintojen pohtiminen
- jatko-opintoihin hakeutuminen
- työelämään siirtyminen

Syventävät kurssit

OP2. Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta

Opinto-ohjauksen syventävän kurssin keskeisenä tavoitteena on lisätä opiskelijan opiskelunvalmiuksia, parantaa hänen itsetuntemustaan ja ohjata häntä perehtymään jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta sellaisiin keskeisiin kysymyksiin, joihin muussa ohjauksessa ei ole mahdollista syventyä. Kurssin puitteissa voidaan toteuttaa tutustuminen mahdolliseen jatko-opiskelupaikkaan.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

OP3. Opinto-ohjauksen portfolio

Kurssin puitteissa lukiolainen työstää itselleen omien ohjaustarpeidensa kannalta sopivan henkilökohtaisen portfolion. Kurssi on tarkoitettu opiskelijoille, joilla on ohjauksellisia erityistarpeita, joihin ei ole löytynyt riittävästi tietoa muun opinto-ohjauksen kautta.

OP4. Oppimaan oppimisen –kurssi

Kurssin tavoitteena on herättää opiskelija tiedostamaan opiskelumenetelmien merkitys oppimistuloksille sekä saada opiskelija aktiivisesti kehittämään omia opiskelumenetelmiään. Kurssin tavoitteena on myös antaa opiskelijalle tietoja opiskeluun vaikuttavista tekijöistä sekä käytännön taitoja ja valmiuksia vaikuttaa omaan opiskeluunsa. Kurssi toteutetaan lukion alkuvaiheessa ensimmäisen opiskeluvuoden alussa pääpainon ollessa ensimmäisen jakson aikana tapahtuvassa toiminnassa. Osa kurssista toteutetaan aineenopettajien, osa ryhmänohjaajien sekä osa koulupsykologin ja erityisopettajan toimesta. Kurssiin liittyy osana palautekyselyn tekeminen sekä osallistuminen lukion ensimmäisen opiskeluvuoden kannalta tärkeisiin yhteisiin tilaisuuksiin.

OP5. Opiskeluvalmennuskurssi

Kurssilla käsitellään motivaatiota sekä omaan oppimiseen ja opiskelutekniikkaan liittyviä kysymyksiä mm. erilaisia oppimistyyplejä, muistin toimintaa, stressiä, muistiinpanotekniikoi- ta, ymmärtävän lukemisen strategioita, prosessikirjoittamista ja hyvän esseevastauksen laatimista.

Tieto- ja viestintäteknologia

Lukion tieto- ja viestintäteknologian opetus luo opiskelijalle valmiudet käyttää tietoteknisiä välineitä ja menetelmiä opiskelussa.

Työskentelytavat

Kurssit suoritetaan lähtökohtaisesti osallistumalla opetukseen ja kurssikokeeseen. Osalla kursseista, kuten A-ajokortin suorittamisessa, voi oppilas osallistua vapaaehtoisesti opetukseen, pakollisina kertoina vain näyttökokeiden suoritukset. Itsenäisen suorittamisen mahdollisuudesta ja suorittamisesta tulee sopia kunkin kurssin opettajan kanssa.

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestyksen voi oppilas valita osaamistasonsa pohjalta.

Kaksi kurssia on tarkoitettu tieto- ja viestintäteknikan alkeiden opettelemiseen, muut kurssit perustiedot hallitseville.

Arviointi

Kurssien arviointi annetaan pääsääntöisesti suoritusmerkinnällä. Mikäli opiskelija tarvitsee numeroarvosanaa, voidaan päätyä kurssikohtaiseen numeroarvosteluun.

Kurssin läpäisemiseksi vaaditaan kokeen ja/tai harjoitustöiden ja/tai projektitöiden suorittaminen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

TVT1. TVT perusteet

Keskeiset sisällöt

- tietokoneen peruskäyttö
- tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja esitysgrafiikkaohjelmien opiskelua
- harjoituksia ja esimerkkejä tietotekniikan hyödyntämiseen.

TVT2. Grafiikka

Keskeiset sisällöt

- Erialaisten grafiikkaohjelmien opiskelua esim. PaintShopPro, CorelDraw, CorelPhotoPaint ja Corel3D
- digitaalisten kameroiden ja skannerin käytön opiskelua
- kuvien tuottamista ja muokkaamista grafiikkaohjelmilla
- graafisten esitysten tekemistä.

TVT3. TVT-ajokortti I

Keskeiset sisällöt

- tietotekniikan perusteet
- laitteen käyttö ja tiedon hallinta
- tekstinkäsittely ja taulukkolaskenta.

TVT4. TVT-ajokortti II

Keskeiset sisällöt

- Tietokannat
- Grafiikka
- Internet

TVT5. Verkkokurssi

Keskeiset sisällöt

- verkko- ja oppimisympäristöjen käyttäminen opiskelussa

TVT6. Tilastollinen tutkimus

Keskeiset sisällöt

- tutkimuksen suunnittelu
- aineiston kerääminen
- aineiston käsittely sopivilla ohjelmilla
- raportin laatiminen.

TVT7. Ohjelmointi

Keskeiset sisällöt

- jonkin ohjelmointikielen perusteet esim. Visualbasic ja/tai Java ja/tai C++
- ohjelman suunnittelu, koodaus ja testaus
- dokumentin tekeminen.

TVT8. Tietokoneavusteinen fysiikka ja matematiikka

Keskeiset sisällöt

- statiikan tehtävät, jotka vaativat yhtälöryhmiä (fysiikka)
- kokeelliset tehtävät, joissa mittaustuloksia käsitellään graafisin menetelmin (fysiikka)
- differentiaali- ja integraalilaskennan hyödyntäminen (fysiikka)
- differentiaaliyhtälöiden avulla ratkaistava liikeprobleemat (fysiikka)
- ääriarvosovellukset (matematiikka)
- lineaarinen optimointi (matematiikka)
- yhtälöryhmien ratkaisu matriiseilla (matematiikka)
- sarjakehitelmät (matematiikka).

Muut koulukohtaiset soveltavat kurssit

Draama

Suoritusjärjestys

Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä. Kaikkiin draamakursseihin liittyy mahdollisuuksien mukaan teatterivierailuja.

Arviointi

Kurssit arvioidaan kukin erikseen suoritusmerkinnällä.

DRA1. Draaman ja teatterin perusteet

Kurssin tavoitteena on opiskelijan ilmaisuvalmiuksien kehittäminen ja myönteisen ja turvallisen ilmapiirin luominen. Harjoitusten avulla voimistetaan opiskelijan omaa persoonaa, kriittikinsietokykyä ja kykyä antaa palautetta. Tehdään päämäärätietoisia ilmaisuharjoituksia (kontakti-, tarkkailu-, matkimis- ja tunnetilaharjoituksia), joiden vaativuus määräytyy ryhmän edellytysten mukaan. Kurssi ei tähtää esitykseen, vaan antaa opiskelijalle avaimia itsetuntemukseen sekä rohkeutta arkipäivän esiintymistilanteisiin.

DRA2. Draama ja minä

Syvennetään kurssilla 1 käytyjä asioita etenkin yksilöllisten valmiuksien osalta. Tavoitteena on antaa valmiuksia ilmaista itseään erityisesti fyysisen ilmaisun kautta. Harjoituksissa painotetaan kehon käyttöä ilmaisun osana, miimisiä harjoituksia sekä tilankäyttöön ja liikkeen liittyviä harjoituksia.

DRA3. Ideasta esitykseen

Kurssilla syvennetään eläytymistaitoja sekä kykyä luovaan yksilölliseen ilmaisuun. Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijalle esiintymiskokemusta ja -varmuutta sekä parantaa valmiuksia produktion yhtenä jäsenenä toimimiseen. Kurssilla valmistetaan esitys yhdessä opettajan kanssa. Esityksen valmistamisessa tutustutaan visuaalisten keinojen (valo, ääni, musiikki) käyttöön osana esitystä. Lisäksi tutkitaan teatterin muiden ilmaisukeinojen (liike, tila, puvustus) vaikutusta esitettävän tilanteeseen.

DRA4. Teatteritaiteen lukiodiplomi

Opetushallitus antaa vuosittain tehtävävaihtoehtot, joista opiskelija valitsee yhden lukiodiplominsa aiheeksi. Diplomi suoritetaan kolmannen opiskeluvuoden syksyllä. Edeltävinä opintoina edellytetään vähintään kurssit 1 ja 2, mutta suositellaan myös kurssia 3. Diplomin voi suorittaa näyttelemisen, ohjauksen tai lavastuksen alalta. Kurssin aikana opiskelija pitää oppimispäiväkirjaa, jonka pohjalta hän laatii lopputyön kirjallisen osan. Kurssin tuotos esitetään arvosteluraadille, joka arvioi teoksen ja antaa siitä suullisen palautteen esiintyjille. Lukiodiplomi arvioidaan asteikolla 1-5 ja siitä annetaan erillinen todistus.

Mediakurssit

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Kurssit arvioidaan kukin erikseen suoritusmerkinnällä.

ME1. Julkaisun tekeminen

Tutustutaan lehtiteksteihin, toimitetaan jonkin teeman ympärille rakentuva julkaisu tietokoneita ja julkaisuohjelmaa käyttäen.

ME2. Elokuva

Tutustutaan elokuvan lajeihin ja ilmaisukeinoihin katsomalla erilaisia elokuvia ja keskustelemalla niistä.

Kotitalous

Kotitalouden opiskelun tarkoituksena on kehittää opiskelijassa valmiuksia, jotka auttavat häntä selviytymään itsenäisesti oman taloutensa hoidosta kuten ruoanvalmistuksesta, vaatehuollosta, siivouksesta.

Opiskelussa perehdytään hyvinvoinnin kannalta keskeisiin kysymyksiin, jotka käsittelevät opiskelijaa itseään, kotia, perhettä sekä niiden yhteyksiä yhteiskuntaan. Kotitalouden opiskelussa tiedon etsiminen, arvioiminen ja soveltaminen antavat valmiuksia toimia alati muuttuvissa olosuhteissa. Kotitaloutta voidaan myös luontevasti integroida muihin oppiaineisiin. Laajaan tiedepohjaan nojautuvana oppiaineena kotitalous tarjoaa mielekkäitä esimerkkejä muiden oppiaineiden keskeisten ilmiöiden havainnollistamiseen ja konkretisoimiseen.

Suoritusjärjestys

Kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Arviointi

Kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä.

KO1. Oman elämän eväät

Kurssi on tarkoitettu kaikille niille opiskelijoille, jotka haluavat kerrata ja syventää kotitaloudessa aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja ennen siirtymistä omaan talouteen. Sisältö suunnitellaan yhdessä opiskelijaryhmän kanssa. Kurssilla valmistetaan erilaisia ruokalajeja ja leivonnaisia sekä harjoitellaan kodinhoitoon liittyviä tehtäviä.

KO2. Makumatka maailman ympäri

Opiskelijat perehtyvät eri maanosien ruoka- ja tapakulttuureihin. Lähtökohtana on opiskelijoiden toiveet ja kiinnostuksen kohteet. Oppilaat suunnittelevat eri kokoontumiskertojen ateriat ja teoriaosan. Kurssin aikana voidaan ruokailla jossakin etnisessä ravintolassa. Kurssi voidaan toteuttaa osittain englanniksi tai yhteistyössä muun oppiaineen esim. uskonnon/filosofian kanssa.

KO3. Juhlakurssi

Tutustutaan erilaisten perhe- ja vuodenaikoihin liittyvien juhlien järjestämiseen: suunnittelu, budjetointi, tapatietous, kattaminen ja tarjoilu sekä käytännön toteutus. Kurssin loppuvaiheessa jokainen opiskelija suunnittelee itsenäisesti teoriassa valitsemansa juhlan esim. ylioppilasjuhlan.

KO4. Diplomikurssi

Kotitalouden lukiodiplomikurssi on 38 tunnin mittainen soveltava kurssi, joka muodostuu lukiodiplomityöstä ja esseestä. Oikeus suorittaa lukiodiplomityö edellyttää kahta kotitalouden kurssia (á 38 tuntia), jotka ovat tavoitteiltaan ja sisällöltään kotitalouden lukiodiplomin mukaisia.

Kotitalouden lukiodiplomissa painottuvat erityisesti

- Prosessinomaisen opiskelun vahvistaminen
- Itsenäiseen työskentelyyn harjaantuminen
- Ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen
- Itsenäinen tiedonhankinta ja -käsittely

Passikurssit

Työskentelytavat

Kurssi voi koostua yhden tai useamman oppiaineen aihepiiristä. Osasuoritusten aiheet ja raportit hyväksyy opettaja, joka myös valvoo tehtävän suorituksen.

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi

Kurssit arvioidaan kukin erikseen suoritusmerkinnällä.

PA1. Taidepassi

Tavoitteet

- tutustua mahdollisimman laajasti ajankohtaisiin taidetapahtumiin.
- oppia arvostamaan ja ymmärtämään eri taidelajeja ympäröivän elämän ilmentäjinä
- oppia perustelemaan ja analysoimaan uusia ja yllättäviä taiteen muotoja
- oppia ymmärtämään taidetta
- luoda itselle elinikäinen harrastus taiteen seuraamisesta ja nauttimisesta

Sisällöt

- tutustumiskäynnit taidetapahtumissa ryhmissä ja itsenäisesti
- opetuskeskustelut ja itsetehdyt analyysit ja esittelyt taidekokemuksista

PA2. ja PA3. Tiedepassi 1 ja 2

Tavoitteet:

Tiedepassijärjestelmä tarjoaa opiskelijoille joustavan tavan tutustua ja perehtyä tieteelliseen ajatteluun ja pienimuotoisten tutkimusten tekemiseen.

Erilaisten tieteisiin liittyvien suoritusten avulla opiskelija kokoaa itselleen tiedepassikurssin.

Sisällöt:

Passisuoritukset voivat olla erilaisia pienimuotoisia tutkimuksia, luonnontieteiden opiskelijatöitä jne..

Suoritukset raportoidaan opettajan / opettajien antamien ohjeiden mukaisesti ja raportit kootaan kansioon, joka toimii näyttönä kurssin suorittamisesta.

Tutor-kurssi

Arviointi

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TR1. Tutor-kurssi

Tavoitteet :

Tutor-kurssi valmentaa pienryhmätoimintaan. Sen tarkoituksena on helpottaa lukion aloittavien opiskelijoiden sopeutumista kouluun ja opiskeluun.

Sisällöt :

Tutoreina toimivat tehtävään valitut opiskelijat jotka koulutetaan Tutor-kurssin aikana tehtäväänsä. Tutor opiskelija toimii pääsääntöisesti toisen lukuvuotensa ajan. Tutorit auttavat uusia opiskelijoita opiskelurutiinien oppimisessa ja tutustuttavat heidät koulun käytänteisiin, vanhempiin opiskelijoihin ja opettajiin edistään näin uusien opiskelijoiden liittymistä työhyönteisöön ja koulussa viihtymistä. Tutor-kurssilaiset osallistuvat myös lukio-opiskelun esitelyyn peruskoulun päättävälle luokille.

Opiskelijakuntatoiminta

Kurssit pitävät sisällään aktiivisen osallistumisen opiskelijakunnan hallituksen toimintaan sekä lukion johtoryhmään.

Työskentelytavat

Työskentely koostuu opiskelijakunnan hallitustoiminnasta ja sen kokouksiin osallistumisesta sekä siihen liittyvistä projekteista sekä oman vastualueensa edellyttämästä toiminnasta.

Johtoryhmätoiminta koostuu pääosin osallistumisesta lukion johtoryhmän kokouksiin.

Arviointi

Kukin suoritus arvioidaan erikseen suoritusmerkinnällä. Yhden kurssin saadakseen on osallistuttava toimintaan vuoden ajan.

OPK1. Toiminta opiskelijakunnan hallituksessa

Aktiivista toimintaa lukion opiskelijakunnan hallituksessa.

OPI2. Toiminta lukion johtoryhmässä

Aktiivista toimintaa lukion johtoryhmässä.